

3 Aruba

Touroperators verenigd voor betere regulering ATV's en UTV's

6 Economie

EasyJet compenseert CO2-uitstoot standaard

9 Wereld

Honderden betogers naar ziekenhuizen Hongkong

12 Sport

Italië wint ook laatste duel, met maar liefst 9-1

Premier ‘verrast en teleurgesteld’ door aantijgingen Raiz

ORANJESTAD — In een brief aan de buitenparlementaire partij Raiz zegt premier Evelyn Wever-Croes (MEP) verrast en teleurgesteld te zijn over hoe de partij in een brief gericht aan haar aantijgingen maakt over het ‘Port City’ project en tegen leden van de Aruba Ports Authority (APA), zonder hard bewijs of namen te noemen.

Eind oktober stuurde Raiz-leider Ursell Arends een brief aan premier Wever-Croes waarin de partij uitleg vraagt over het huidige wervings- benoemingsbeleid binnen overheidsdiensten, gesubsidieerde stichtingen en raden van commissarissen. Arends merkt op dat een aantal personen heel dichtbij ministers en de regeringspartijen wordt benoemd, met risico op belangenverstrengeling en daling van vertrouwen bij de bevolking tot gevolg. Volgens Raiz zou de regering er goed aan doen om nepotisme te bestrijden al voor de regelgeving rond deugdelijk bestuur en deugdelijk corporate governance wordt aangenomen. Als specifiek voorbeeld noemt Arends het ‘Port City’ project en de constatering dat twee leden van de raad van commissarissen van de APA betrokken zouden zijn in de zaak ‘Avestruz’. Daarnaast zouden benoemingen in die raad volgens Arends wijzen op nepotisme. In de brief vraagt Arends aan de premier om het ‘Port City’ project – dat een investering kent van een half miljard dollar – tijdelijk te stoppen en alle beslissingen van de raad van commissarissen van de APA te herzien om

zo ‘de integriteit van het ‘Port City’ project te waarborgen’.

Familie en vrienden

De premier beantwoordde de brief met de stelling dat haar kabinet allereerst integriteit, transparantie en deugdelijk bestuur hoog in het vaandel heeft staan. Voor wat betreft het benoemingsbeleid stelt de premier dat haar kabinet heeft afgesproken dat elk ministerie maximaal 25 personen mag aannemen, een jaarlijkse besparing van 20 miljoen florin vergeleken met de twee kabinetten van Mike Eman, aldus premier Wever-Croes. Op de stelling van Raiz dat er sprake zou zijn van veel nepotisme binnen haar kabinet beantwoordt de premier dat zij in totaal 23 functionarissen in dienst heeft waarvan vijftien ambtenaren met tussen de tien en dertig jaar dienstervaring die tijdelijk ter beschikking zijn gesteld aan haar kantoor. “Tussen de ambtenaren op mijn bureau zullen misschien familieleden of vrienden zitten, die vertrouwenspersonen zijn die een minister nabij moet hebben en die meer jaren in dienst zijn van de regering dan ik in de politiek. Op basis van hun kennis en expertise binnen het regeringsapparaat

heb ik hun gevraagd om mijn bureau tijdelijk te versterken”, aldus premier Wever-Croes, die verder aangeeft dat de resterende acht werknemers op haar bureau een tijdelijk contract hebben voor de duur van deze regering. Voor wat betreft overheidsdiensten zegt de premier geen enkele bevoegdheid te hebben om mensen te benoemen en dit ook niet te hebben gedaan in de afgelopen twee jaar. “Voor wanneer er weer een begroting is om ambtenaren aan te nemen, is het onze bedoeling om het benoemingsproces te de-politicieren aan de hand van de instelling van een onafhankelijk orgaan”, aldus de premier.

Port City

Voor wat betreft ‘Port City’ stelt de premier dat zij verrast en teleurgesteld is dat Arends aantijgingen maakt tegen het project en de raad van commissarissen van de APA zonder bewijslast of specifieke namen te noemen. Om een project tijdelijk stop te zetten, zoals Arends verzoekt, is wel een goed onderbouwde reden nodig, aldus de premier die de aantijgingen niet juist en niet integer noemt. “En wij kunnen zomaar toelaten dat een politieke partij de goede naam van staatsbedrijf APA nv aantast of het ‘Port City’ project bezoedelt zonder bewijzen. Dit project is heel belangrijk voor ons land en vertegenwoordigt het inkomen van veel vaders en moeders in dit land”, aldus de premier.

Plastic not so fantastic

Foto: Melissa Stumper

ORANJESTAD — Juliet Carvalhal van de Impact Blue Foundation stapt volgende week dinsdag op bij de zeiltocht eXXpedition Round The World. Ze neemt deel aan de wetenschappelijke zeilexpeditie die de route Antigua – Bonaire – Aruba volgt, waarbij onderzoek wordt gedaan naar plasticvervuiling in de zee.

Dat vertelde ze vanochtend tijdens een persconferentie in Futura Café. De wereldexpeditie duurt twee jaar en heeft 300 vrouwen als

bemanning aan boord. Carvalhal is een van de 300 vrouwen die mee mag op de wereldexpeditie, in totaal hadden 10.000 vrouwen zich

aangemeld. Ze neemt deel aan het team op de route van Antigua, Bonaire en Aruba vanaf 29 november tot 8 december van dit jaar. Voor Bonaire en Aruba gaat ze samen met lokale organisaties en instanties samenwerken om activiteiten ook aan land te verrichten. De expeditie heeft als doel uit de eerste hand te ervaren welke

uitdagingen zijn ontstaan door plastic voor eenmalig gebruik en hoe zij hieraan kunnen bijdragen door baanbrekend wetenschappelijk onderzoek te doen en aan de hand daarvan oplossingen te bedenken.

Zie ook pagina 3 ‘Verbod op ‘single use plastics’ unaniem aangenomen.

Weer bus vol Moldaviërs bij Ter Apel

TER APEL — Voor de tweede keer in een week tijd is een bus vol Moldaviërs aangekomen bij het asielzoekerscentrum in het Groningse Ter Apel. Het gaat om ongeveer 65 mensen, die in een touringcar zaten.

Zij hebben asiel aangevraagd. De 57-jarige chauffeur van de bus en de 50-jarige bijrijder, zijn opgepakt voor mensen-smokkel. Volgens de Koninklijke Marechaussee stond de touringcar op ongeveer 500 meter van het opvangcentrum. Tientallen passagiers stapten uit en liepen naar het asielzoekerscentrum. De marechaussee controleerde daarom de andere mensen in de bus. Onder de Moldaviërs waren veel kinderen.

Vorige week werd bij Ter Apel een busje tegengehouden, waarin ongeveer twintig Moldaviërs zaten. Ook zij hebben asiel aangevraagd. In die groep zaten negen kinderen. De 34-jarige chauffeur werd opge-

pakt. Enkele dagen daarvoor werden ongeveer tien Moldaviërs, onder wie vijf kinderen, ontdekt toen ze bij de grens vlakbij Ter Apel liepen. Ook zij hebben asiel aangevraagd. Een 26-jarige Limburger werd opgepakt.

Het Openbaar Ministerie en de Koninklijke Marechaussee onderzoeken de smokkel. De Mol-

daviërs lieten geen paspoort of ander identiteitsbewijs zien, waarmee ze konden aantonen dat ze in Nederland mochten zijn. Sinds een paar jaar hebben mensen uit Moldavië geen visum meer nodig om Nederland en andere Schengenlanden binnen te komen. Het is niet bekend via welke landen ze naar Nederland zijn gekomen. Moldavië staat niet op de lijst van veilige landen van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Dat betekent dat het moeilijker is om afgewezen

asielzoekers terug te sturen. Het aantal Moldaviërs dat asiel aanvraagt in Nederland, is de afgelopen jaren hard gestegen. In 2014 deden vijf mensen uit het land een eerste asielverzoek, in 2015 waren het er tien en in 2016 vijftien. In 2017 vroegen ineens 340 Moldaviërs asiel aan en vorig jaar waren het er 830. In de eerste negen maanden van dit jaar kwamen 635 mensen uit Moldavië in Nederland aan. Dat is meer dan in dezelfde maanden vorig jaar.

‘Taliban laten westerse gijzelaars gaan’

KABUL — De Taliban hebben twee westerse gijzelaars laten gaan. De Amerikaan Kevin King en Australiër Timothy Weeks zijn overgedragen aan Amerikaanse troepen in Afghanistan, bericht *The New York Times*.

King en Weeks gaven les op een universiteit in de Afghaanse hoofdstad Kabul. Ze waren drie jaar geleden ontvoerd. Amerikaanse speciale eenheden zouden daarna meerdere mislukte pogingen hebben gedaan de mannen te redden. Ze kwamen uiteindelijk vrij in het kader van een gevangenenruil met de opstandelingen. Een bron rond de Amerikaanse regering zei vandaag dat het duo in relatief goede

gezondheid lijkt te zijn. De Taliban stelden in 2017 dat King hart- en nierklachten had. De Australiër Weeks smeekte in dat jaar in een video om hulp: “Als we hier nog langer blijven, worden we gedood. Ik wil hier niet sterven.” Het duo wordt geruild voor prominente gevangenen van de Taliban. Die zouden inmiddels zijn overgebracht naar Qatar, waar de radicaalislamitische opstande-

lingen een politiek kantoor hebben. Eén van de gevangenen die op vrije voeten moet komen is Anas Haqqani, een topfiguur uit het zogeheten Haqqani-netwerk. Hij is een zoon van oprichter Jalaluddin Haqqani. De Afghaanse president Ashraf Ghani had de gevangenenruil op 12 november aangekondigd, maar die werd kort daarna uitgesteld. Daar zou toe zijn besloten omdat in korte tijd twee aanslagen werden gepleegd. Ghani hoopt dat de gevangenenruil de weg vrijmaakt voor rechtstreeks vredesoverleg tussen zijn regering en de Taliban.

NAVO-topman pareert kritiek Macron

BRUSSEL — Meningsverschillen tussen bondgenoten zijn niet nieuw, maar als Europa afstand neemt van de Verenigde Staten zal dat beide partijen verzwakken, stelt NAVO-topman Jens Stoltenberg in reactie op de opmerking van de Franse president Emmanuel Macron dat de militaire alliantie ‘hersendood’ is.

Washington voert een eigen koers als het gaat om onder meer Iran, het klimaat en Syrië, maar Rusland en de opkomst van China vragen om een gezamenlijk antwoord, zei Stoltenberg voorafgaand aan overleg van de NAVO-ministers van Buitenlandse Zaken in Brussel. “We hebben een sterke afschrikkende nodig. Het antwoord is meer NAVO

en niet het verzwakken van de trans-Atlantische band.” Stoltenberg herhaalde dat Europese NAVO-landen meer geld aan defensie zijn gaan uitgeven en hun strijdkracht meer paraat hebben gemaakt. Hij verwacht dat die trend de komende jaren wordt doorgezet. Hij wees op de gezamenlijke strijd tegen cyberaanvallen en terrorisme via de operaties

in Irak en Afghanistan. De sterke groei van de Chinese defensie-investeringen in allerlei wapensystemen en de activiteiten van Peking in Afrika, Europa, het poolgebied en cyberspace behoeft ook aandacht, aldus Stoltenberg. “Dat heeft invloed op onze veiligheid”, zei hij, verwelkomend dat bondgenoten hier samen een antwoord op willen formuleren. Zoals eerder aangekondigd zullen de ministers morgen besluiten de ruimte als vijfde ‘operationeel domein’ te benoemen, naast land, zee, lucht, en cyber. “De ruimte is belangrijk bij bijna alles wat we doen”,

verwees Stoltenberg naar onder andere communicatie en navigatie via satellieten. Maar de NAVO zal geen wapens de ruimte insturen. “We willen geen bedreiging zijn voor andere landen waar ook ter wereld.” Van de ongeveer 2000 actieve satellieten is de helft in bezit van NAVO-landen. Of een aanval in de ruimte zal worden beschouwd als een aanval op alle bondgenoten zal per geval worden bekeken, aldus Stoltenberg. Hij wilde niet zeggen waar de drempel ligt voor activering van artikel 5, dat wederzijdse steun bij een aanval voorschrijft.

Foto: AFP

Op de parkeerplaats van een Walmart-supermarkt in Oklahoma zijn gisteren drie doden gevallen.

FRESNO — Drie mensen zijn gisteren om het leven gekomen door een schietpartij op een parkeerplaats van een Walmart-supermarkt in Duncan in de Amerikaanse staat Oklahoma.

De lokale politie in Duncan meldde dat drie personen tijdens het incident zijn om-

gekomen. Ter plaatse is een pistool gevonden. De vermeende schutter zou zich-

zelf hebben doodgeschoten volgens Amerikaanse media. Over de aanleiding van de schietpartij is nog niets bekend, maar volgens familieleden ter plaatse kwam de schietpartij voort uit een geschil over huiselijk geweld.

S.FORD FURNISHINGS & MORE

BLACK FRIDAY SALE

November 29 - 30 from 9 am - 6 pm & December 1 from 10 am - 3 pm

info@sfordfurnishings.com Caya Taratata #11 (nex to orange plaza) | +297 587 0830 | facebook.com/s.fordfurnishingsaruba

TA NAN TEMPORADA ATROBE!

"Proteha bo mes y bo famia contra Malesa Transmisi pa Sangura"

Tira afo tur awa para paden y pafo di cas

Uza screen na porta y bentana di cas

Uza repelente contra sangura parti atardi y anochi

Preferibel bisti paña color cla cu manga largo y pia largo parti atardi y anochi

Tapa tur awa cu ta wordo acumula pa uzo domestico

Si bo ta malo cu keintura, evita cu bo ta wordo pica pa sangura

Esaki ta un Mensahe di

DVG

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

In het Belang
Van het
Jeugd welzijns-
werk

Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba
Tel: (297) 5823773 •
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

SLS ST. MAARTEN
LABORATORY
SERVICES

Vacancy

Laboratory Director

St. Maarten Laboratory Services NV (SLS) is a young and rapidly growing organization within the health care sector in St. Maarten. SLS provides 24 hours services to inpatients and ER, outpatients, patients referred by General Practitioners, government and the private sector. Our mission is to provide quality and a reliable service to our clients. The need for the quality service is required both nationally and internationally.

Duties and Responsibilities

According to ISO-15189, the Director of a Medical Laboratory must meet core competencies based on academic and post-graduate courses. An individual that possess a master's in clinical chemistry as well as supplemented management courses. We are seeking someone that will manage the organization in such a way that the commercial, organizational, financial and medical-analytical objectives are achieved, and the continuity of the company is guaranteed. The management framework is the Corporate Governance policy of the government and the long-term policy plan of the company. The Laboratory Director provides scientific and project management expertise to identify, address and coordinate medical operation initiatives. Reviews and analyzes policy proposals that effect the department's interest and advises on its impact.

Key Responsibilities

- Directs the Management Team and indirectly manages 30 employees
- Supervises the laboratory processes
- Management of resources
- Provides input into strategic plans, year plan and quality plans
- Provides insight into new testing and develops and implements new technologies
- Provides interpretation and advise to clinicians on the use of medical laboratory tests
- Contribute to the overall quality of the medical laboratory
- Quality assurance and management information
- Creates and implements strategies, policies procedures and best practices needed to support the optimal performance of the laboratory
- Reports to the Board of Supervisors

Requirements and skills needed

- Completion of Management courses / or a master's degree in business
- Masters/ PHD in Clinical Chemistry
- 5 or more years' experience in a similar position
- Knowledge of and experience with laboratory quality systems
- Knowledge and experience with laboratory (automated) information systems
- Good command of the English & Dutch language

If you meet the above criteria and you are interested in this position, email your resume and cover letter to the SLS HR Department HR@sls.sx by Monday December 2nd, with the subject **Laboratory Director**. All interested persons should submit their application and resume to the company and include the Department of Labor Affairs Labor-affairs@sintmaartengov.org.

De Minister van Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een koffiehuis- en een restaurantvergunning A voor het perceel Watapana Gezaag 42 ingaande **20 november 2019** gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, Schotlandstraat 53, ter inzage ligt. Bedoelde vergunningen geven recht tot verkoop in het klein van o.a. sterke drank en spijsen voor gebruik ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunningen indienen, bij de Minister van Volksgezondheid, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53.

De Minister van Justitie maakt bekend dat ingaande **20 november 2019** het ingekomen verzoek met bijlagen voor een installatie gasleiding van 100 gallon gelegen te Zoutmanstraat 7 gedurende 30 dagen bij de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53, ter inzage ligt. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunning indienen bij de Minister van Justitie door tussenkomst van de directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53.

Aruba Heart Foundation

"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Aruba is Beautiful!

...And Clean...

Support:
Fundacion
Aruba Limpi

583-8383

pay.aw

The easy way to pay

Cumpra, Order, Paga y Manda Placa cu bo celular.

Available on iTunes
GET IT ON Google Play
Bishita www.pay.aw pa mas informacion.

Scan pa download

Reimagine a great rate season from RBC

This holiday, RBC is giving you a very merry reason to buy a new car or renovate your home.

Get flexible, customized loans with great rates and low monthly payments for everything on your list.

Apply online today or visit your nearest RBC branch for expert advice.

Reimagine how you bank. Visit rbc.com/loansdc

Limited time offer ends December 31, 2019. Subject to normal lending criteria. Special conditions apply. The cost of borrowing will be made available upon application. ©/™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. RBC and Royal Bank are registered trademarks of Royal Bank of Canada.

Verbod op ‘single use plastics’ unaniem aangenomen

ORANJESTAD — De Staten hebben vanochtend het verbod op plastic voor eenmalig gebruik unaniem aangenomen.

Het verbod op plastic voor eenmalig gebruik behelst naast rietjes en plastic wegwerpbekers ook het gebruik van piepschuim bakjes van bijvoorbeeld afhaalrestaurants.

“Het is vooral een historisch moment voor het ministerie omdat het unaniem aangenomen is”, vertelde Indra Zaandam van het ministerie

van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu aan de *Amigoe*. Eerder in 2018 schreef de Amigoe al dat zonnebrandcrèmes met voor het milieu schadelijke stoffen en plastic producten voor eenmalig gebruik zoals rietjes en bekens, per 1 januari 2019 verboden zouden worden, met een overgangstraject van ongeveer een jaar. Toen

liet Milieu-minister Otmar Oduber (POR) al weten dat het verbod op plastic vooral van belang is om in te voeren aan de waterkant, bij hotels, touroperators, vissers en watersportbedrijven omdat het daar grote kans heeft de zee in te waaien, maar veel hotels hebben zelf al initiatieven genomen door wegwerpplastic uit te bannen, aldus de minister. De lijst van specifieke artikelen waarop een verbod komt was voor het ter perse gaan van de krant nog niet bekendgemaakt.

Regiezitting corruptiezaak Ibis verplaatst naar 2020

ORANJESTAD — De regiezitting voorafgaand aan het hoger beroep tegen onder anderen voormalig minister van Arbeid, Paul Croes (AVP), is op verzoek van Croes’ advocaat verplaatst naar dinsdag 7 april.

Dat bevestigt de woordvoerder van het Openbaar Ministerie (OM) Ann Angela, aan de *Amigoe*. De regiezitting van de grootschalige corruptiezaak Ibis zou eigenlijk volgende week woensdag 26 november plaatsvinden.

Arbeid-minister Croes werd afgelopen 22 februari veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf en negen jaar ontzetting uit het passief kiesrecht wegens het feit dat hij ervan verdacht wordt dat hij minstens 214.000 florin witwaste en zijn politieke stichtingsgeld gebruikte voor privédoeleinden. Ook streek hij volgens het Gerecht in Eerste Aanleg ‘vele tienduizenden florin’ op met zijn het geven van arbeidsontheffingen. Zijn vrouw Melony Paesch werd veroordeeld tot een werkstraf van 120 uur wegens gewoonte

witwassen. Beiden straffen vielen lager uit dan het OM had geeïst. Het OM wilde dat Croes vijf jaar cel kreeg opgelegd en dat hij tien jaar ontzet zou worden uit het passief kiesrecht. Voor Paesch eiste het OM 240 uur werkstraf. Gedurende het hoger beroep volgend jaar worden ook vijf losse zaken van vijf ondernemers behandeld die gedurende de Ibis-zaak vrijspraak hadden gekregen. Het OM ging hiertegen in beroep, omdat deze ondernemers in de ogen van het OM de minister omkochten.

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP)

‘Personeelskosten Sociaal Crisisplan mee in begroting’

ORANJESTAD — De twist over de vraag of de personeelskosten zijn ondergebracht in het Interim Begrotingsfonds Sociaal Crisisplan (IBSCP) is in het pleit van het College Aruba Financieel Toezicht (CAft) beslecht. Tijdens een persconferentie gisterochtend bevestigde premier Evelyn Wever-Croes dat personeelslasten uit het Sociaal Crisisplan bij de totale loonkostenberekening van de overheid worden opgeteld.

De personeelslasten van het Sociaal Crisisplan, dat kort na de start van het Kabinet Wever-Croes het levenslicht zag om urgente sociaal-maatschappelijke problemen aan te pakken, gaan daarmee onderdeel uitmaken van de begroting 2020, waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd. Het CAft hamert er al tijden op dat de kosten van personeelsleden die niet direct op de loonlijst van de overheidsorganisatie staan maar feitelijk wel gewoon overheidsdienaren zijn, in de totale personeelslastenberekening moet worden meegerekend.

Tevens stelde het CAft een plafond in van 479 miljoen florin als personeelslastennorm.

Begrotingsoverschot

Het land Aruba heeft zichzelf verplicht gesteld om in 2020 een overschot van 0,5 procent op de begroting te realiseren. Dat kan niet zonder het behalen van de personeelslastennorm, aangezien personeelslasten de grootste uitgaven zijn. Wever-Croes is vandaag onderweg naar Nederland, waar zij de begroting met premier Mark Rutte en minister Knops van Koninkrijksrelaties hoopt

te bespreken. Ook haar belastingplannen wil de premier met haar Nederlandse ambtsgenoot en Knops bespreken. Daarnaast gaat zij in dialoog met leden van de Eerste- en Tweede Kamer.

Spook van aanwijzing

Wever-Croes kondigde twee weken terug aan dat het haar regering lukt om conform afspraak met Nederland een overschot te realiseren. Desondanks bespreekt de Rijksministerraad aangaande vrijdag een eventuele aanwijzing voor het land Aruba, waar het CAft eerder op androng. Volgens de premier vindt het CAft dat Aruba inmiddels op de goede weg is, al maakt het college zich volgens haar nog steeds zorgen. Wever-Croes hoopt met haar bezoek aan Nederland het spook van een aanwijzing definitief af te wenden.

Onrust Ennia Curaçao geen impact op Aruba

ORANJESTAD — De onrust bij de Curaçaose tak van verzekeringsconcern Ennia heeft geen gevolgen voor de Arubaanse polishouders, stelt onafhankelijk actuaaris Laurens Keesen. Volgens hem is de Arubaanse tak een zelfstandige rechtspersoon die eigen beleggingen beheert onder toezicht van de Centrale Bank van Aruba (CBA).

Deze week meldde het Antilliaans Dagblad (AD) dat in verband met een noodregeling door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) de aangestelde president-commissaris van Ennia Curaçao, de aanval heeft geopend op datzelfde CBCS. De krant beschikt over een brief van president-commissaris Faroe Metry die het voormalige Statenlid voor de partij PNP adresseerde aan drie directieleden van de CBCS, die feitelijk het bewind voeren over de Curaçaose tak van het verzekeringsconcern. In de brief, die niet is ondertekend door het enige andere lid van de raad van commissarissen (RvC), verwijt Metry de Centrale Bank dat deze het nagelaten heeft een ‘statutair vereist derde lid’ van de RvC te benoemen. Ook zou de RvC nauwelijks tot geen informatie krijgen van de bank waardoor deze onvoldoende toezicht kan houden op het beleid van het bestuur, dat bij Ennia Curaçao in handen is van de CBCS. Verder hekelt Metry volgens het bericht in het AD de kosten van de noodregeling, die in de praktijk veel hoger blijken dan van te voren vastgesteld, zonder dat de RvC hierover is ingelicht.

Ennia Curaçao: onvoldoende transparant

De CBCS besloot in september vorig jaar tot de ‘noodregeling’, omdat Ennia Curaçao onvoldoende kon aantonen dat het aan de verplichtingen richting polishouders kon voldoen. De verzekeraar zou niet transparant handelen doordat het beleggingen overliet aan zusterbedrijf Ennia Caribe Investments, waar de CBCS geen zicht op heeft, en daarmee transparantie ontbeerde. “Uiteindelijk heeft dat geresulteerd in een door de rechter afgedwongen de noodmaatregel die niets minder betekende

Foto: Archief/Info

dan dat de CBCS zowel de raad van bestuur als de raad van commissarissen verving door eigen mensen”, stelt de op Curaçao gevestigde actuaaris (een verzekeringswiskundige die zich bezighoudt met het doorrekenen en evalueren van risico’s, red.) Laurens Keesen. “Zelfs In het KvK-register wordt de directie nu gevoerd door de CBCS. Hun opdracht is puur opkomen voor de belangen van de polishouders en niet van de aandeelhouders”, legt hij uit.

Zelfstandig rechtspersoon

Maar de uitgelekte brief wekt niet de indruk dat de Centrale Bank de rust bij Ennia Curaçao heeft teruggebracht. En dat is het omgekeerde van wat de CBCS met de noodregeling beoogde, stelt Keesen. De actuaaris benadrukt echter dat de problemen bij Ennia Curaçao in principe geen impact hebben op polishouders van Ennia Aruba, ofschoon de bedrijven onderdeel uitmaken van hetzelfde moederbedrijf.

“Ennia Aruba is een zelfstandig rechtspersoon en staat als zodanig los van Ennia Curaçao. De nominale beleggingen vallen onder de rechtspersoon Ennia Aruba en de polishouders ook. Dat is destijds ook een eis geweest van de Centrale Bank van Aruba (CBA). Die heeft de transparantie die Ennia Curaçao ontbeerde

aan de voorkant afgedwongen. Ennia Aruba beheert een eigen beleggingsportefeuille en voor zover ik weet is Ennia Aruba solvabel. Dat betekent dat de verzekeraar in principe aan de verplichtingen richting polishouders kan voldoen”.

Beschikking van aanwijzing

Een pensioenconsultant die anoniem wil blijven bevestigt dat Ennia Aruba een aparte rechtspersoon is, maar is er minder zeker van dat de problemen bij de Curaçaose zusteronderneming geen impact heeft op de Arubaanse Ennia, omdat beide bedrijven via het moederbedrijf wel degelijk aan elkaar zouden zijn gekoppeld. En waar rook is, kan wel degelijk vuur zijn. Ten tijde van de ‘overname’ van Ennia Curaçao door de CBCS, kreeg Ennia Aruba ook een ‘beschikking van aanwijzing’ van de Centrale Bank van Aruba, die inhield dat Ennia Aruba geen instructies mocht opvolgen van beheermaatschappij Ennia Caribe Holding Aruba. Destijds stelde de *Amigoe* zowel vragen aan de directie van Ennia Aruba, als aan de toenmalige directie van Ennia Caribe Holding Aruba, maar ontving geen reactie.

Ongeruste polisher

Inmiddels reageert Ennia Aruba wel. “De problemen bij Ennia Curaçao hebben op geen enkele wijze im-

pact op Ennia Aruba. We zitten in verschillende landen en hebben onze eigen toezichthouder”, benadrukt algemeen directeur Albert Niemeijer van Ennia Aruba in een reactie aan de krant. “Wat betreft de aanwijzing van vorig jaar: deze heeft betrekking op het feit dat de Centrale Bank van Aruba bepaald heeft dat de voormalig directieleden van de Holding op Aruba geen beleidsbepalers meer mochten zijn. Overigens, waren deze directieleden al niet meer actief. Inmiddels is er een nieuwe door de Centrale Bank van Aruba goed bevonden directeur ingeschreven op de Holding”.

Op de vraag of het klopt dat een ongeruste polisher die de Amigoe benaderde, aangeeft niets van Ennia te hebben gehoord antwoordt Niemeijer bevestigend. “Er zijn geen bijzonderheden te melden aangaande Ennia Aruba. Wij vallen geheel buiten de noodregeling die op Curaçao is uitgesproken. Wij staan onder toezicht van de Centrale Bank van Aruba en hebben onze eigen raad van commissarissen. Ook onze beleggingen worden separaat beheerd en belegd door de lokale directie. Wij voldoen aan alle solvabiliteitseisen van de CBA. Ennia Aruba presteert zowel op commercieel vlak als ook op het gebied van beleggingen goed met een opwaartse trend”, aldus de algemeen directeur van Ennia Aruba.

Touroperators verenigd voor betere regulering ATV’s en UTV’s

ORANJESTAD — In totaal hebben twaalf touoring- en verhuurbedrijven die gebruik maken van off-road terreinwagens zich aangesloten bij een vereniging om samen te werken aan de regulering van ATV/UTV’s met als doel het opstellen van duurzame en veilige regels rondom een van de populairste toeristische attracties op het eiland, de off-road tours.

Foto: Archief/Info

De vereniging heeft als motto: een duurzame attractie aanbieden die bij de technische en legale regelgeving aansluit om op een verantwoorde manier off-road te rijden.

Urgentie

Gedurende de afgelopen maanden heeft de vereniging van de ATV en UTV-bedrijven door middel van een brief de ministers van Justitie, Transport en Infrastructuur aangespoord de huidige uitdagingen aan te pakken en ook in kaart te brengen hoe de impact op het milieu en de samenleving in kaart gebracht kan worden. De vereniging verzoekt de ministeries tijd te maken om zo snel mogelijk het probleem

op te kunnen lossen. Eerder schreef de *Amigoe* al over de brieven van de Aruba Hotel & Tourism Association (Ahata) aan Transport-minister Chris Romero (MEP) waarin zij hun bezorgdheid kenbaar maakt over de impact van de off-road voertuigen op zowel de natuur als het toerisme. Het is bekend dat het off-road rijden veelal leidt tot onveilige situaties op de weg. De onveilige situaties worden mede veroorzaakt door het feit dat sommige modellen geen banden hebben die bestemd zijn voor de openbare weg. Ook zijn er modellen die niet eens beschikken over richtingaanwijzers of een claxon.

De vereniging gaat zich onder meer inzetten voor een

samenwerking tussen de bedrijven en andere organisaties binnen de samenleving, zodat men samen een duurzaam en veilig beleid kan oprichten zodat de recreatieve activiteiten op een duurzame manier uitgevoerd worden. Zij vinden het van belang om actief deel te nemen aan de toekomstige regelgeving met betrekking tot off-road voertuigen. Een andere doelstelling van de vereniging is het gebruik van GPS om de service te verbeteren en snelheid en locatie te controleren om zodoende verkeersongelukken en het rijden op beschermde gebieden te voorkomen. Bij deze samenwerking wordt er regelgeving gecreëerd over de gebieden waar de ATV’s

en UTV’s mogen rijden. Zo kunnen er eventueel gebieden komen waar de terreinwagens in de toekomst niet meer mogen rijden, zoals bijvoorbeeld Conchi. Daarnaast heeft de vereniging ook samen met de buurtbewoners van Arikok National Park rond de tafel gezeten om te kijken hoe zij de routes kunnen aanpassen zodat de omgeving geen overlast krijgt, waarvan een aantal bedrijven al hebben toegezegd deze te gaan aanpassen.

Maatregelen

Eerder schreef de Amigoe over de het feit dat de Ahata wil dat de markt zo snel mogelijk gereguleerd wordt. Een van de regels die zij graag zouden willen zien, is onder meer een maximale karavaanlengte van tien UTV’s en ATV’s, inclusief een geregistreerde touroperator voor- en achteraan. Ook moeten de gidsen verplicht respect tonen voor de natuur. Hierbij is het volgens de Ahata essentieel dat er gevolgen aan het niet naleven van de regels vastzitten. Zo kunnen er volgens de Ahata bijvoorbeeld boetes worden uitgedeeld of uiteindelijk kan zelfs de vergunning worden ingetrokken.

RODRIGUEZ - TAEKEMA

OPENBARE VERKOOP

Krachten een vonnis van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afwijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot zevenhonderdtweëntwintig vierkante meter (722 m2), gelegen te Sabana Liber in Aruba, kadastraal bekend als tweede afdeling sectie D nummer 826, met het daarop gebouwde; en
 - een perceel eigendomsgrond, groot zevenhonderdtweëntwintig vierkante meter (722 m2), gelegen te Sabana Liber in Aruba, kadastraal bekend als tweede afdeling sectie D nummer 827, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Sabana Liber 13-D**;

Inzetprijs: Afl. 343.000,00
- een perceel eigendomsgrond, groot driehonderd zestig vierkante meter (360 m²), gelegen te Ponton in Aruba, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie L nummer 4038, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Ponton 90-I**;

Inzetprijs: Afl. 228.900,00

In geval van veiling krachten beslagrecht bestaat geen mogelijkheid tot onderhandse biedingen.

De verkoop zal plaatsvinden ten overstaan van mr H.M. Rodriguez-Taekema, notaris in Aruba, **op 20 november 2019 om 9:00 uur** in de vergaderzaal van **RENAISSANCE CONFERENCE ENTER** aan de L.G. Smith Boulevard 82.

De veilingvoorwaarden zijn beschikbaar op het kantoor van de genoemde notaris bij:

Notaris Kantoor Rodriguez-Taekema
SUCU / De la Sallestraat 60
(rotonde Seroe Blanco)
Tel: (297) 588-2400 • Fax: (297) 588-2500 • Email: j.dabian@notarisrodriguez.com

Presentatie dubbele vertaling ‘De Duik’

ORANJESTAD — In de aula van de Universiteit van Aruba (UA) wordt vanavond een presentatie gehouden over de Papiamentstalige vertalingen van het kinderboek ‘De Duik’ van de Nederlandse auteur Sjoerd Kuyper en illustrator Sanne te Loo. Het gaat hier om twee vertalingen, namelijk een etymologische, gemaakt door Ramon Todd Dandare en een fonologische, gemaakt door Roland Colastica. De vertalingen worden uitgegeven door Fundacion Editorial Charuba, met subsidie van het Nederlandse Letterenfonds. Het idee voor de vertalingen ontstond twee jaar geleden na een lezing van Kuyper tijdens een conferentie van de Caribische Associatie voor Neerlandistiek. Todd Dandare stelde voor om ‘De Duik’ te vertalen in het Papiaments en Kuyper stemde daar direct mee in. Daarna werd Colastica benaderd voor een fonologische vertaling. Zowel Todd Dandare als Colastica kreeg te maken met bepaalde uitdagingen bij het maken van wat uiteindelijk ‘E Sambuya’ (etymologisch) en ‘Tira Kabes’ (fonologisch) is geworden en vanavond tussen zeven en negen uur zullen zij allebei hun verhaal daarover vertellen, in aanwezigheid van illustrator Sanne te Loo.

RTL-programma confronteert gevluchte oplichter

ORANJESTAD — In de laatste aflevering van het Nederlandse RTL-programma ‘Kees van der Spek: Oplichters aangepakt’ bracht een inwoner van Aruba in beeld die verdacht wordt van oplichting in Nederland. Hij zou in Nederland voor enkele tonnen een aantal mensen hebben opgelicht, waaronder zelfs zijn eigen kinderen.

Ook werd de man in verband gebracht met een opgerolde hennepplantage. Vervolgens nam hij de wijk naar Aruba. In het programma gaan de kinderen op zoek naar hun vader om hem te confronteren met het leed dat hij heeft veroorzaakt. De zoon en de dochter van de oplichter J.S. vertellen dat ze zwaar te lijden hebben gehad van de acties van hun vader. Zij draaiden voor tienduizenden euro's aan schulden op en kwamen in de schuldsanering terecht, waarbij ze van een minimum moesten leven. Zes jaar lang ging elke cent die overbleef van hun loon naar de schuldeisers. De zoon kwam bovendien in psychische problemen waarvoor hij nu nog behandeld wordt. Nu de schulden zijn afbetaald wilden ze hun vader opzoeken, hem in de ogen kijken en hem duidelijk maken wat voor ravage hij in hun leven heeft aangericht, maken ze duidelijk in het programma.

Naakte vrouw
Ook op Aruba is de handel

en wandel van J.S. niet onbesproken. RTL bracht een hotelmanager in beeld die vertelde dat de man met klussen die slecht werden uitgevoerd of niet werden afgemaakt ook hier veel resorts dupeerde. Het ging bij dit hotel alleen al om bijna 20.000 florin.

De Amigoe nam contact op met de eigenaar van een huis dat S. zou verven. Volgens de bewoner hadden er na enige tijd al alarmbellen moeten gaan rinkelen, ondanks het feit dat S. een vriendelijke en correcte man was. “Hij was bij ons in het huis aan het klussen. Het duurde allemaal heel erg lang”, vertelt de bewoner. “Toen wij op vakantie naar Nederland gingen hebben wij hem de sleutel van ons huis gegeven zodat hij tijdens onze afwezigheid door kon klussen. Na enige tijd ben ik in Nederland gebeld door onze tuinman die een vrouw naakt in het zwembad zag zwemmen en bij mij thuis rondliep alsof ze de eigenaar was. Dit

vond ik heel vreemd. Ook zag ik bij terugkomst dat het bed anders was opge maakt dan bij vertrek en dat er dingen uit de keuken misten”, aldus de gedupeerde eigenaar. Bij terugkomst op Aruba confronteerde hij S. met de voorvallen. “Toen kwam de aap al snel uit de mouw. Het ergste vind ik dat hij hierover tegen mij heeft gelogen.”

Happy end
S. heeft de klussen volgens de huiseigenaar niet helemaal naar tevredenheid uitgevoerd. “De eindfactuur is uiteindelijk dus ook niet betaald, dus ik mopper daar niet over. De financiële schade valt dus mee. Ik heb ook geen aangifte bij de politie gedaan.”

Het programma kende toch een happy end. Na een eerste ongemakkelijke ontmoeting zocht de vader de kinderen op in hun hotel. In tranen vertelde hij over zijn beroerde jeugd en vroeg hij om vergiffenis. Uiteindelijk werden de kinderen zelfs uitgenodigd voor de voltrekking van zijn volgende huwelijk. Of de schuldeisers dit ook als een happy end zien is zeer de vraag, het werd duidelijk dat iedereen naar zijn centen kan fluiten.

Kees van der Spek, presentator van het programma.

ANIMAL RIGHTS ARUBA
We Save. We Care. We Educate!

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

Fundacion Aruba Limpi

583-8383

pay.aw
The easy way to pay

Shop, Order, Buy, Transfer,
and pay using your mobile phone!

Scan to download

Available on iTunes GET IT ON Google Play

Visit www.pay.aw for more information.

CELEBRATE WITH US!

SHOP AWG. 75,- OR MORE
AND ENTER OUR RAFFLE
TO WIN SPECTACULAR PRIZES

1 ST PRIZE AN ALL-INCLUSIVE VACATION FOR AWG. 10.000,-	2 ND PRIZE A STATE OF THE ART SOUND SYSTEM	3 RD PRIZE KOOYMAN GIFT CARD AWG. 250,-
--	--	---

TO ENTER THE RAFFLE

1. MAKE A PURCHASE OF AWG. 75,- OR MORE.
2. FILL IN ALL THE DETAILS ON THE TICKET.
3. DEPOSIT YOUR TICKET IN THE RAFFLE BOX.

The campaign starts on 18/11/2019 and ends on 28/12/2019. Winners will be announced on January 3, 2020.

A maximum of 100 tickets per purchase worth AWG. 7500,-. For full campaign details go to www.kooymanbv.com

KOOYMANBV.COM KOOYMAN.ARUBA

KOOYMAN
THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO

Jandino Asporaat bezoekt Arubahuis

DEN HAAG — De een vindt hem om te lachen, de ander om te huilen, maar Jandino Asporaat is in ieder geval in staat de tongen in beweging te brengen. De meeste mensen kennen hem als komediant, acteur of presentator, een soort multitalent. Jandino bracht echter in een heel andere rol een bezoek aan de Arubaanse gevolmachtigde minister Guillfred Besaril.

Hij zette daar zijn plannen uiteen voor een speciale school op Curaçao, een hotel annex school waar mensen een opleiding kunnen krijgen in de sector hotels en toerisme.

Aruba komt bij Jandino in beeld omdat hier enorm veel ervaring en deskundigheid is op het terrein van het toerisme. De ontwikkeling van het toerisme is hier eerder begonnen dan op het buur-

eiland en Jandino zou graag Arubaanse professionals willen betrekken bij de ontwikkeling van zijn plannen. Na een prettig gesprek met de minister konden de medewerkers van het Arubahuis, die al de hele tijd ongeduldig hadden zitten wachten, kennismaken met de held van de Dino Show. Daarbij hoort natuurlijk een gezellige groepsfoto. De in Nederland woonachtige Asporaat heeft onlangs,

samen met groep jonge ondernemers, het pand van het St. Thomas College in Otrobanda op Curaçao opgekocht. Het gebouw aan het L.B. Smithplein zal volledig gerestaureerd worden, maar het is onduidelijk of dit te maken heeft met de voorgestelde school. Het plan moet namelijk nog aan de overige betrokkenen gepresenteerd worden, stelt Asporaat.

De groep investeerders bestaat uit jonge ondernemers met roots uit Curaçao, Bonaire, Aruba en St. Maarten, die volgens Asporaat 'graag terug willen komen naar hun land van herkomst om er vervolgens zelf te gaan investeren en aan de toekomst te bouwen'. Onlangs organiseerde Asporaat 'uit eigen zak' nog een groot netwerk-evenement op Curaçao waar naar eigen zeggen zo'n 580 ondernemers aan deelnamen. "Het is tijd dat wij zelf de handen uit de mouwen gaan steken."

Eindejaarsactie OM: 6000 boetes op de post

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) verstuurde vorige week 6000 kennisgevingen voor het betalen van boetes. Om de schikkingen te innen zal de kasbalie van het OM aan de Rumbastraat 29 in Camacuri in de maanden november en december ook op vrijdag geopend zijn.

De brieven met de kennisgevingen vallen deze week

en volgende week op de mat, meldt het OM in een persbericht. De deadline voor de betalingen is maandag 16 december 2019.

Indien de ontvanger van een boete de schikking niet voor deze datum voldoet, zal het OM de zaak door middel van een dagvaarding ter beoordeling voorleggen aan de rechter. Het OM waarschuwt dat de geldboete die de rechter vordert in de regel

hoger is dan het bedrag dat het OM als schikking heeft voorgesteld. Het Openbaar Ministerie verwacht dat in de komende weken veel meer mensen komen betalen. Daarom is besloten dat de kasbalie van het OM aan de Rumbastraat 29 in Camacuri in de maanden november en december ook op vrijdag open zal zijn. De balie van het Openbaar Ministerie was tot voor kort op vrijdag gesloten.

Symposium 30 jaar VN-Kinderrechtenverdrag bij UA

ORANJESTAD — Ter ere van het dertigjarig bestaan van het Kinderrechtenverdrag houdt de Universiteit van Aruba (UA) morgenmiddag een symposium met sprekers uit binnen- en buitenland. Tijdens het symposium staat de stem van het kind centraal en komen ook kinderen over dit onderwerp aan het woord, meldt de UA in een aankondiging.

Het symposium duurt van 3 uur 's middags tot 7 uur 's avonds en vindt plaats in de Aula van de Universiteit van Aruba aan het J. Irausquinplein 4 in Oranjestad.

Tijdens het symposium worden presentaties gegeven door systeemtherapeut Enid de Kort die dertig jaar werkte voor de Directie Sociale Zaken en sinds 2001 actief is als familie- en ouderthe-

rapeut; Sacha Geerman, eveneens werkzaam voor de Directie Sociale Zaken, die daarnaast als vertegenwoordiger van de Directie Sociale Zaken fungeert als voorzitter van de Nationale Commissie Kinderrechten en rechter Debby Angela die bij het gerecht op Aruba gespecialiseerd is in onder meer familiezaken. In het 'Verdrag inzake de rechten van het kind' dat op

20 november 1989 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) werd aangenomen, staat onder meer dat kinderen recht hebben op een naam en nationaliteit, een toereikende levensstandaard, privacy en een thuis. Verder staat in het verdrag dat er bijzondere bescherming geldt voor pleegkinderen, adoptiekinderen, vluchtelingen, minderheden en kinderen tijdens gewapende conflicten.

Het verdrag voorziet verder in bescherming tegen discriminatie, geweld, misbruik, verwaarlozing en ander onrecht dat kinderen wordt aangedaan.

Onderwijsminister naar hoofdkwartier Unesco

ORANJESTAD/PARIJS — De minister van Onderwijs Rudy Lampe was afgelopen vrijdag op het hoofdkantoor van Unesco in Parijs voor een interregionale bijeenkomst van nationale commissies. Tijdens deze bijeenkomst gaf minister Lampe een toespraak waarin hij aangaf dat Aruba de voorstellen van Unesco zal aannemen en de toekomstplannen van de organisatie zal blijven steunen. Ook presenteerde hij verschillende projecten waaronder het nationaal onderwijsplan, het implementatieplan voor circulaire economie en de invoering van Papiamentstalig en meertalig onderwijs op Aruba. Ook deed Lampe een oproep aan Unesco om meer aandacht te geven aan kleine eilandstaten. Samen met andere vertegenwoordigers van het Koninkrijk ondertekende de minister tenslotte het verdrag van Buenos Aires. Daarover zal de minister bij aankomst terug op Aruba de nodige uitleg geven, aldus een persbericht van zijn kantoor.

Ingezonden

Zwarte piet

JAN SCHENKMAN heeft in 1850 zitten denken, Wat hij de voorstanders van de slavernij zou schenken, Het werd een kindslaaf op papier, Oh wat gaf dat een vertier. Eerst op school en in de huiselijke sfeer En na de Tweede Wereldoorlog nog veel meer en nu... 170 jaar later, zitten we met een flinke kater!!

Alle verandering doet pijn, maar laten we eerlijk zijn. Anti-Zwarte Piet zijn, is geen gezeik, Het is je goed recht, want iedereen is gelijk! En als een karikatuur van een Jood behoort tot het verleden En Prins Harry zich niet op een privéfeest als Nazi mag verkleeden, Waarom hangen slingers van een kindslaaf dan te

wapperen in een klas? Wist jij dat een veilig leerklimaat, niet voor iedereen geldig was?

De discussie over Zwarte Piet is echt niet iets van de laatste jaren, Maar dankzij internet en de sociale media, kon men een stroomversnelling ervaren.

En wie zich ooit alleen voelde, in dit eindeloze gevecht, Vond medestanders tussen de tegenstanders, die ook stredden tegen onrecht. Racisme verpakken in een kinderfeest Dat is pas echt ziek! Zwarte Piet gaat echt verdwijnen, Althans... en publiek.

MIREILLE SINT JAGO
Aruba

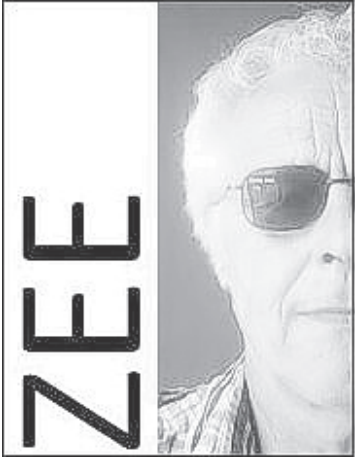
ZEE

Begrijpen wij Nederland wel?

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Nederland begrijpt de Caribische gebieden niet, las ik in de krant van zaterdag. Dat neem ik meteen aan, dat was een schot voor open doel. De omgekeerde vraag is veel interessanter: Begrijpen wij Nederland wel? En dan vooral als het gaat om autonomie? We staan hier op onze achterste benen als we het gevoel hebben dat onze autonomie aangetast wordt, maar we realiseren ons niet dat Nederland veel minder autonoom is dan Aruba. Vernederend vinden we het toezicht op onze landsfinanciën, maar Nederland leeft al vele jaren uit vrije wil met toezicht op de eigen begroting vanuit Europa. Dat toezicht is heel wat dwingender en hardvochtiger dan het toezicht hier, mochten de Grieken enkele jaren lang ervaren.

Een berichtje uit de Nederlandse kranten van vorige week ging over een aantal kleine natuurgebieden. Sommigen willen die graag opheffen, dat komt beter uit in verband met het stikstofbeleid. Lang hoefde daar niet over gepraat te worden, want opheffing zal door Europa niet goedgekeurd worden. Het is alsof Nederland zegt dat de bouw van het Secrets-hotel niet door mag

gaan omdat de natuur bij Serro Colorado daar van te lijden heeft. Aruba accepteert zo'n bemoeienis niet, Nederland wel.

Niet iedereen in Nederland is blij met dat verlies van autonomie. Partijen op de linker- en rechterflank als de Socialistische Partij, het Forum voor Democratie en de PVV van Wilders zetten zich al jaren af tegen de Europese bemoeizucht. Ze hebben wel een punt. Je levert een stukje democratie in, want Europa is nu niet direct democratisch doorzichtig ingericht. Maar de overgrote meerderheid van de Nederlanders vindt dat tegenover de nadelen van Europa genoeg voordelen staan.

Een ander berichtje uit de Nederlandse kranten: in Amsterdam vestigt zich een Europese dienst met 1300 werknemers die de geneesmiddelen keurt die de Europese markt opkomen. De

maatschappij is blijkbaar zo complex geworden dat je daar zo'n omvangrijke dienst voor nodig hebt. Hoeveel mensen zouden daarmee bezig zijn bij onze inspectie geneesmiddelen? Ik denk dat wij niet verder komen dan het overschrijven van Amerikaanse en Europese richtlijnen.

Als de wereld al te complex is geworden om de Nederlandse autonomie te handhaven, hoe zou het dan Aruba vergaan? Autonomie is hier een heilig begrip, maar misschien moeten we af en toe erkennen dat we niet in staat zijn om die autonomie waar te maken. Veel Landsverordeningen bevatten nog losse eindjes, onderwerpen die het veld moet uitwerken. Veel Landsverordeningen kunnen nauwelijks gehandhaafd worden omdat de menskracht ontbreekt. Soms is men zelfs helemaal vergeten om toezichthouders aan te stellen om de verordening te handhaven, zoals twee weken geleden bleek in een Amigoe-artikel over de pensioenen. En vaak genoeg blijkt dat we met onze regelgeving niet up-to-date zijn en dat zelfs belangrijke verordeningen nog missen. Is de wereld niet te complex geworden voor de autonomie van een landje met iets meer dan 100.000 inwoners? Het antwoord dat in Nederland gegeven zal worden is een volmondig ja. Voorlopig klinkt vanuit Aruba een ander geluid.

Een kinderrechtenverdrag op Aruba: deel 2

IN DIT deel wil ik twee bijzondere artikelen uit het Verdrag inzake de rechten van het kind kort uitleggen. Ten eerste het derde artikel over het belang van het kind. En het twaalfde artikel waarin de participatie van kinderen en het recht om gehoord te worden centraal staan.

Het belang van het kind Bij alle maatregelen die betrekking hebben op kinderen dient het belang van het kind voorop te staan. Deze verplichting geldt zowel voor alle overheidsinstellingen als ook voor alle particuliere instellingen die beslissingen nemen die kinderen raken. Bij elke beslissing die ge-

nomen wordt, moet als eerste het belang van het kind vastgesteld worden en daarna pas alle andere belangen erbij worden betrokken. Dit voorkomt dat er beslissingen genomen worden die alleen maar goed zijn voor volwassenen zonder rekenschap af te leggen van wat voor een kind in die specifieke situatie wenselijk zou zijn. Denk hierbij niet alleen aan rechterlijke beslissingen of wetgeving, maar bijvoorbeeld ook aan keuzes binnen een gezin, scholen of maatschappelijke instellingen, zoals bijvoorbeeld schoolkeuzes, beslissingen over medische zorg, gezagkwesties of verhuizingen. Opmerkelijk is dus dat deze verdragsbepa-

ling zich tot iedereen richt (ambtelijk en privaat) die met kinderen te maken heeft. Maar hoe weet je wat in een specifiek geval het belang van het kind is? Dat is niet makkelijk, met name bij zeer jonge kinderen. Bij zeer jonge kinderen, die hun gedachten en gevoelens nog niet kunnen verwoorden, moeten volwassenen proberen hier invulling aan te geven. Maar hoe ouder een kind wordt hoe meer een kind kan uitleggen hoe het over een bepaalde situatie denkt of voelt. Daarbij is elk kind een bron van informatie om het belang van het kind te kunnen vaststellen.

Recht op participatie en gehoord worden Kinderen hebben het recht om hun mening te geven over alle zaken die hem of haar aangaan. Hiermee hangt samen dat kinderen het recht hebben om gehoord te worden. Dit hoorrecht geeft kinderen de kans hun zegje te doen, en wordt ook wel het recht op participatie genoemd. De landen die het Verdrag inzake de rechten

van het kind hebben ondertekend zijn verplicht maatregelen te nemen kinderen de mogelijkheid te geven om goed te kunnen participeren. Vanaf welke leeftijd moet een kind gehoord worden? Participatie is niet aan leeftijd gebonden. Elk kind heeft het recht gehoord te worden en/of zijn of haar mening kenbaar te maken zodra hij of zij voldoende onderscheidingsvermogen heeft en zijn of haar mening kan uiten. Het Kinderrechtencomité gaat uit van de gedachte dat elk kind in staat is om zijn of haar mening kenbaar te maken. Via dit recht kunnen kinderen (in groeiende mate) deelnemen aan de maatschappij. Er is een sterke link tussen het recht van kinderen om gehoord te worden en het bepalen van het belang van het kind. Als een kind niet de mogelijkheid krijgt zijn mening te geven, wordt het moeilijk om zijn of haar belang vast te stellen.

MIRANDA GIELEN
(Docente familierecht)
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Euro

Hoog

AMSTERDAM — Op het Damrak wist de AEX-index vandaag opnieuw de 600 puntengrens te doorbreken. De index bereikte de hoogste tussenstand van dit jaar. Ook de andere Europese beurzen lieten mooie winsten zien. Beleggers verwerkten de recordstanden op Wall Street en wachtten vooral op meer duidelijkheid over de vooruitgang van de handelsgesprekken tussen de Verenigde Staten en China. De hoofdindex op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,7 procent hoger op 602,14 punten. Afgelopen week tikte de AEX al voor het eerst sinds 24 mei 2001 de 600 punten aan, maar wist dat niveau niet vast te houden. De laatste keer dat de index boven de 600 punten sloot was op 22 mei 2001. De MidKap klom 0,3 procent tot 897,24 punten. Parijs, Frankfurt en Londen dikten tot 1,3 procent aan. De euro was 1,1067 dollar waard tegen 1,1080 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,9 procent goedkoper op 56,53 dollar. Brentolie zakte 0,7 procent in prijs tot 61,98 dollar per vat.

Tokio

Lager

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag met verlies geëindigd. Een duurdere Japanse yen zorgde voor koersdruk bij de belangrijke exportbedrijven. Daarnaast werd gewacht op meer duidelijkheid over de vooruitgang van de handelsonderhandelingen tussen de Verenigde Staten en China. De toonaangevende Nikkei in Tokio sloot 0,5 procent lager op 23.292,65 punten. Robotmaker Fanuc en autobouwer Toyota, die beide veel omzet halen uit het buitenland, kampten met de duurdere yen en verloren 1,5 en 1,1 procent. Techinvesteerder SoftBank zakte 1,3 procent. Beleggers reageerden op het nieuws dat de procureurgeneraal van de staat New York een onderzoek is begonnen naar WeWork, waarin SoftBank een groot belang heeft. De Chinese beurzen gingen vooruit. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds 0,4 procent hoger en de Hang Seng-index in Hongkong dikte 1,2 procent aan. De Kospi in Seoul verloor 0,4 procent en de All Ordinaries in Sydney eindigde met een winst van 0,7 procent.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winsten aan de nieuwe handelsdag begonnen. Daarmee kreeg de recordreeks van de voorbije dagen een verder vervolg. Beleggers zetten doe-het-zelfketen Home Depot lager na een handelsupdate. De leidende Dow-Jonesindex stond kort na de openingsbel 0,1 procent hoger op 28.069 punten. De brede S&P 500 steeg ook 0,1 procent, tot 3124 punten en technologiegraadmeter Nasdaq won 0,3 procent tot 8572 punten. Home Depot leverde 3,9 procent aan beurswaarde in. De klusketen heeft in het derde kwartaal naar eigen zeggen teleurstellende verkoopcijfers in de boeken gezet. De omzetprognoses voor het gehele boekjaar worden opnieuw verlaagd. Branchegeenoot Lowe's (min 0,9 procent) ging in het kielzog meer omlaag. Warenhuisketen Kohl's kwam met een winstalarm. Het aandeel verloor in de vroege handel 16 procent. Boeing won 1,3 procent. De vliegtuigbouwer sleepte op de luchtvaartshow in Dubai meerdere orders binnen voor zijn gewraakte 737 MAX-toestellen.

EasyJet compenseert CO2-uitstoot standaard

LONDEN — Prijsvechter easyJet gaat standaard de CO2-uitstoot van al zijn passagiers compenseren. De luchtvaartmaatschappij begint daar per direct mee. Ook steekt het Britse bedrijf samen met vliegtuigmaker Airbus geld in onderzoek naar hybride en elektrische vliegtuigen.

Afgelopen jaar stootten de vliegtuigen van easyJet ongeveer 8,2 miljoen ton CO2 uit. Om die uitstoot te compenseren verwacht de luchtvaartmaatschappij komend jaar ongeveer 25 miljoen pond (58 miljoen gulden) uit te trekken. EasyJet verminderde de uitstoot voor elke kilometer die een passagier aflegde sinds 2000 al met een derde. In 2022 moet de uitstoot nog eens met 10 procent omlaag ten opzichte van drie jaar geleden. Dat werd onder meer bereikt door nieuwere vliegtuigen en vliegtuigmotoren en het verminderen van gewicht. Verder gaat easyJet op andere manieren zijn eigen uitstoot verminderen. Dat kan bijvoorbeeld door het gebruik van duurzame energie voor zijn ondersteunende diensten. Ook kijkt het bedrijf bijvoorbeeld naar vliegtuigen die taxiën met een elektrische motor in plaats van met de straalmotoren. EasyJet kwam met de aankondiging bij de presentatie

Foto: AFP

van zijn jaarcijfers. In zijn eind september geëindigde gebroken boekjaar vervoerde de maatschappij 96,1 miljoen passagiers, 8,6 procent meer dan een jaar eerder. Tegelijkertijd steeg de capaciteit met 10,3 procent waardoor de bezettingsgraad terugliep. De totale omzet steeg met 8,3 procent naar 6,4 miljard pond. Onder de streep bleef daar 349 miljoen pond van over, tegen 358 miljoen vorig jaar. EasyJet gaat ook pakketreizen aanbieden in het

Verenigd Koninkrijk. Daarmee wil de luchtvaartmaatschappij in het gat springen dat het faillissement van Thomas Cook heeft achtergelaten. EasyJet denkt in het huidige boekjaar dat al minimaal kostendekkend te kunnen doen.

Milieu-organisatie Greenpeace laat in een reactie weten alleen compensatie geen oplossing te vinden. “Het maakt vliegen namelijk niet klimaatneutraal. Onze vliegvelden moeten kleiner zodat we minder CO2 uitstoten.

EasyJet is een van de meest vervuilende bedrijven in Europa. Dus daar ligt een schone taak voor deze grote vervuiler”, aldus campagneleider Dewi Zloch.

Greenpeace noemt investeren in technieken die wel schoon zijn een goede stap. Maar elektrisch vliegen is nog ver weg. “Ondertussen zou easyJet ook kunnen schrappen in het aantal korte vluchten, bijvoorbeeld tussen Amsterdam en Londen en hiervoor vervangende treinreizen aanbieden.”

Procureur begint onderzoek naar WeWork

NEW YORK — De procureurgeneraal van de staat New York is een onderzoek begonnen naar het bedrijf WeWork.

Een woordvoerder van de in zwaar weer belande uitbater van gedeelde werkruimtes bevestigt dat het bedrijf een onderzoeksverzoek van het bureau van de procureurgeneraal heeft gekregen. Het werkt mee aan het onderzoek.

Een de zaken die onderzocht worden is of WeWork-oprichter en voormalig topman Adam Neumann zichzelf verrijkt heeft door vastgoed te kopen dat hij vervolgens weer doorverhuurde aan WeWork. Neumann is eind september onder druk opgestapt. De Amerikaanse beurswaakhond SEC had vorige week al een onderzoek aangekondigd om te achterhalen of het bedrijf de regels heeft overtreden in aanloop naar de afgeblazen beursgang. Het bedrijf liet gisteren weten dat het een derde van zijn personeel op straat wil zetten. Volgens de krant *The New York Times* is de ontslagronde onderdeel van een vijfjarenplan om van WeWork een gezond bedrijf te maken.

Inval bij ABN in Frankfurt om dividendfraude

FRANKFURT — De Duitse autoriteiten hebben vanochtend een bezoek gebracht aan het kantoor van ABN Amro in Frankfurt vanwege onderzoek naar zogenoemde Cum/Ex-transacties.

Dat zijn verkopen van aandelen rond de dividenddatum waarbij zowel de koper als verkoper dividendbelasting terugvraagt. Dat kost de belastingdiensten geld.

Een woordvoerder van ABN Amro gaf aan dat de autoriteiten naar informatie op zoek waren en dat de bank volledig meewerkt aan het onderzoek. Ook ligt er een Duits verzoek voor informa-

tie van ABN Amro in Nederland. “Zoals bekend doen de Duitse autoriteiten reeds een aantal jaren onderzoeken naar aandelentransacties van een groot aantal financiële instellingen. Deze transacties zijn uitgevoerd vóór 2012. Dit betreft zogeheten Cum/Ex-transacties. De rechtvoorganger van ABN Amro, Fortis Bank (Nederland), ABN Amro en enkele (voormalige) dochtermaatschappijen zijn direct of indirect betrokken geweest bij een aantal van deze transacties”, aldus een verklaring van de bank. Enkele van de voormalige dochtermaatschappijen zijn in 2010 aan het zittende management verkocht.

Trump heeft ‘hartelijk’ gesprek met baas Fed

WASHINGTON — Federal Reserve-baas Jerome Powell is gisteren op bezoek geweest in het Witte Huis. Volgens Donald Trump is er een ‘goed en hartelijk’ gesprek gevoerd over tal van onderwerpen.

De president sloeg in een reactie via Twitter duidelijk een andere toon aan dan normaal. Eerder maakte hij Powell en andere beleidsmakers bij de koepel van centrale banken nog uit voor ‘boneheads’, stommelingen. Trump somt op waar hij het allemaal over gehad heeft: negatieve rente, lage inflatie, de handel met China, enzovoort. Van de president is bekend dat hij het niet

eens is met het monetaire beleid. Hij verwijt de Fed de Amerikaanse economie te vertragen en andere economische machtsblokken een concurrentievoordeel te geven, omdat de organisatie zijn rentetarief niet ver genoeg omlaag zou brengen. De Fed zelf is eveneens met een verklaring gekomen naar aanleiding van de ontmoeting. Powell zou Trump geen verwachtingen over het monetaire beleid hebben gegeven. Hij zou daarbij de onafhankelijkheid van de Fed nogmaals hebben benadrukt. Wat er komende tijd met de rente gaat gebeuren hangt volledig af van nieuwe economische data, aldus Powell.

Californië klaagt e-sigaretmaker Juul aan

SAN FRANCISCO — De controversiële maker van e-sigaretten Juul Labs is door Californië aangeklaagd vanwege reclame die speciaal was gericht op tieners.

Daarmee heeft het vaping-bedrijf een rechtszaak aan de broek, die flink in de papieren kan lopen. Eerder stapten diverse scholen, ouders van tieners en andere partijen al naar de rechter. Juul ligt flink onder vuur vanwege zijn op jongeren gerichte marketing. Ook spelen er mysterieuze gezondheidsproblemen bij gebruikers. Een aan vaping gelinkte longziekte heeft al meerdere levens geëist. De

Amerikaanse medicijnen- en warenautoriteit FDA stelde eerder dat Juul zonder gedegen bewijs beweert dat zijn producten veiliger zijn dan gewone sigaretten. Juul zegt zich in reclameuitingen nooit op minderjarigen te hebben gericht. De onderneming heeft in de Verenigde Staten al meerdere populaire smaken uit zijn assortiment gehaald. In sommige Amerikaanse steden en staten wordt het merk ook al uit de schappen geweerd. De onderneming is eveneens in diverse Europese landen actief. Daar werkt het bedrijf met cartridges met een lager nicotinegehalte. De regels zijn in Europa anders dan in de VS.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP

Huiselijk geweld!

NEW YORK			AMSTERDAM		
	19-Nov			19-Nov	
DOW JONES	27.973.24	-0.22%	AEX	597.30	-0.15%
S&P 500 INDEX	3.119.29	-0.09%	ARCELOMITTAL	14.78	0.82%
NASDAQ	8.560.65	0.13%	AEGON NV	4.17	-0.05%
AMAZON.COM INC	1.750.79	-0.10%	KONINKLIJKE AHOL	24.07	-0.23%
APPLE INC	266.60	-0.19%	AKZO NOBEL	88.27	0.07%
BAIDU INC-SP ADR	116.33	-0.17%	ASML HOLDING NV	245.40	-1.17%
BERKSHIRE HATH-B	219.27	-0.04%	DSM (KONIN)	116.70	0.00%
BOEING CO/THE	372.14	0.73%	HAL TRUST	145.60	0.83%
CITIGROUP INC	74.70	0.04%	HEINEKEN NV	93.44	-0.19%
COCA-COLA CO	53.07	0.07%	ING GROEP NV	10.55	0.55%
COSTCO WHOLESALE	302.64	-0.63%	KPN (KONIN) NV	2.78	-0.71%
WALT DISNEY CO	147.89	0.16%	KONINKLIJKE PHIL	41.22	0.63%
3D SYSTEMS CORP	8.58	-2.04%	RANDSTAD NV	51.44	0.63%
EBAY INC	35.11	0.01%	ROYAL DUTCH SH-A	26.78	-0.30%
FACEBOOK INC-A	198.96	0.79%	TOMTOM	9.86	-0.81%
GENERAL ELECTRIC	11.33	-1.01%	TOTAL SA	48.91	-0.24%
ALPHABET INC-A	1,318.07	-0.13%	UNILEVER NV	53.55	-0.22%
HP INC	20.05	0.20%	W.P. STEWART HOL	561.49	-0.32%
HOME DEPOT INC	226.16	-5.31%			
INTEL CORP	57.86	-0.67%	SCOTIA FUNDS	18-Nov	
JOHNSON&JOHNSON	134.67	-0.12%	MONEY MARKET	13.5292	0.01%
MICROSOFT CORP	150.34	0.00%	US DOLLAR BOND	2.8054	-0.04%
PROCTER & GAMBLE	122.27	0.31%	GLOBAL EQUITY	3.1463	0.13%
ROYAL DUTCH-ADR	59.27	-0.25%	US EQUITY	17.5742	0.06%
STARBUCKS CORP	84.08	0.07%	CANADIAN EQUITY	2.8059	0.12%
TWITTER INC	29.37	-0.41%	FUNDS	18-Nov	
WALMART INC	120.25	0.00%	BGF CONT EUR FLEX	31.22	0.03%
EXCHANGE TRADED FUND	19-Nov		BGF EMKT BOND	18.47	-0.27%
ALERIAN MLP - AMLP	7.78	-0.77%	BGF FIX INC GBL OP	14.66	0.00%
ISH GBL HY BD - GHYG	48.89	-0.14%	BGF GBL ALLOCATION	59.27	0.34%
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.58	-0.29%	BGF USD CORE BOND	17.28	0.00%
ISH SELECT DIV - DIVY	103.85	0.00%	BGF USD HI YIELD BND	34.92	0.06%
ISH MSCI EMKT - EEM	43.16	0.22%	TEMPLETON GBL BND	25.12	-0.24%
ISH MSCI PAC - EPP	46.36	0.46%	TEMPLETON ASIAN SM	50.40	-0.10%
ISH RUSSELL - IWW	182.50	-0.05%	CURRENCIES	19-Nov	
ISH S&P 500 - SPY	187.45	0.19%	YEN/USD	108.7100	0.11%
ISH EUROPE - IEV	45.48	0.04%	EUR/USD	1.1079	-0.03%
INVESCO QQQ TRUS	203.25	0.09%	CAN/USD	1.3208	0.02%
INVESCO DB COMMO	15.34	-0.55%	GBP/USD	1.2940	-0.21%
SPDR S&P INT DIV-DWIX	40.24	-0.03%	COMMODITIES	19-Nov	
SPDR S&P MID 400	364.35	0.04%	OIL WTI	56.13	-1.61%
SPDR S&P 600 SMA	69.66	0.10%	GOLD	1470.27	-0.08%
VANGUARD REIT - VNQ	93.13	0.04%	SILVER	17.08	0.18%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.02	-0.52%	WHEAT	510.75	0.94%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel.466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Gistermorgen op St. Maarten:

Dos Santos opnieuw aangehouden voor moord Wiels

WILLEMSTAD — De 62-jarige loterijbaas Robertico ‘Robbie’ dos Santos is gisteren op St. Maarten aangehouden. De aanhouding is in verband met het onderzoek Maximus, naar de moord op politicus Helmin Magno Wiels op 5 mei 2013. Het Openbaar Ministerie liet de rechter-commissaris (RC) de aanwezige bewijzen eerst bestuderen, alvorens Dos Santos aan te houden. Hij wordt bijgestaan door advocaat Eldon ‘Pepie’ Sulvaran.

De RC heeft naar aanleiding van de overlegde processen-verbaal geoordeeld dat er voldoende ernstige bezwaren en gronden aanwezig zijn en heeft de bewaring van Dos Santos bevolen, aldus het OM. Gisteren is dus uitvoering gegeven aan het bevel. De bewaring is conform de wet voor ten hoogste acht dagen van kracht. Dos Santos werd gisteren door de RC op St. Maarten gehoord en zal zo spoedig mogelijk naar Curaçao worden overgebracht voor nader onderzoek. “Er worden op dit moment geen nadere mededelingen gedaan over de aanhouding en/of het onderzoek.”

2e keer

Het is de tweede keer dat Dos Santos in deze zaak wordt opgepakt. Hij werd voor het eerst op 29 juli 2014 aangehouden en wordt sindsdien bij bijna alle rechtszaken over de moord genoemd als degene die voor de moord heeft betaald. Dit was het geval tijdens de behandeling van de Maximus-zaak tegen Burney ‘Nini’ Fonseca, die tot 26 jaar cel is veroordeeld als de moordmakelaar van Wiels,

oftewel de schakel tussen de intellectuele en de uitvoerende daders. Ook bij de behandeling van de zaak tegen zijn halfbroer en tevens George Jamaloodin, ex-minister van Financiën (2010-2012, MFK), die tot 28 jaar cel is veroordeeld voor het uitlokken van de moord, was dit het geval. De beroepszaak van Jamaloodin moet nog behandeld worden. Hij wordt momenteel op Curaçao vastgehouden in de gevangenis. De vonnissen in de zaak tegen Fonseca en ook tegen de schutter Elvis ‘Monster’ Kuwas, die tot levenslang is veroordeeld voor de moord, zijn inmiddels onherroepelijk geworden. Beiden zitten hun celstraf in Nederland uit.

Geruchten

Kort voor zijn dood maakte Wiels bekend dat hij op het spoor was van een ‘grote zaak’. Hij stelde in verband hiermee zelfs vragen aan de overheid. Die gingen over te lecombedrijf UTS en mogelijk illegale loterijen. Die vragen werden negen maanden later door Financiën-minister José Jardim beantwoord. In verband daarmee deden er, vlak na de moord op Wiels, geruchten de ronde dat Dos Santos achter de moord zat.

Bientu

De loterijbaas werd eerder ook al opgepakt, op 4 april 2012, destijds in de fraudezaak Bientu. Hij werd uit-

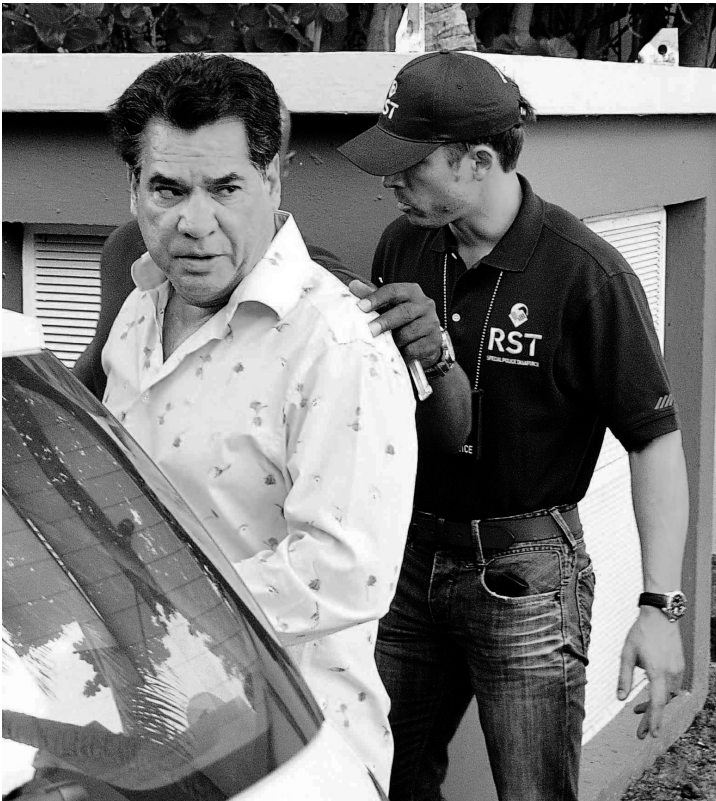

Foto: Ediel Sumbó

De aanhouding van Dos Santos in 2014 op Curaçao.

eindelijk op 29 augustus 2016 veroordeeld tot twee jaar celstraf, geheel voorwaardelijk en verder werd 72,5 miljoen gulden van zijn in beslag genomen gelden verbeurd verklaard. Ook zijn bedrijven kregen geldboetes opgelegd: The Money Game NV en Administratiekantoor Dollar van 50.000 gulden en Jamaroma Lotteries NV (St. Maarten) van 25.000 gulden. Hierna hebben de Maduro & Curriel’s Bank (MCB) en de Windward Islands Bank (WIB) de relatie met Dos Santos verbroken. Een voortzetting van de bancaire relatie voor MCB en WIB kon reputatierisico’s met zich meebrengen die nadelig kunnen zijn voor hun bedrijfsvoering en in strijd komen met de eisen op het gebied van financiële integriteit. Het gerecht

heeft op 20 maart jl. geoordeeld dat de banken niet verplicht kunnen worden om Robbie’s Lottery en Smart-play als klant te behouden.

Kadè Wilsoe

De enige persoon die nog als verdachte bekendstaat in deze zaak is oud-minister van Justitie, oud-Statelid en tevens goede vriend van Wiels, Elmer ‘Kadè’ Wilsoe. De *Amigoe* sprak hem gisteren hierover. Anders dan het geval bij Dos Santos, werd Wilsoe’s naam bijna nooit meer genoemd in deze moordzaak. Hij is wel verdachte. “Zolang ik officieel geen brief van het OM krijg dat ik geen verdachte meer ben, blijf ik verdachte in deze zaak”, aldus Wilsoe. Hij strijdt al langere tijd tevergeefs om deze nare stem-

pel van verdachte weg te krijgen. Iets wat oneerlijk is, denkt ook Statenlid Charles Cooper (MFK). Hij pleitte tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering voor een maximum termijn waarin het OM iemand als verdachte kan behouden in een strafzaak. Cooper stelde een periode van vier jaar voor. Hierna zou de status van verdachte automatisch moeten vervallen en als het OM vindt dat het verlengd zou moeten worden, dan zal het OM het hof om een verlenging moeten vragen. Nu moet een burger die vier tot vijf jaar als verdachte wordt aangemerkt zelf naar de rechter stappen – en dus geld uitgeven – opdat de rechter een beslissing neemt over diens status. Volgens Cooper is dit inhumaan, aangezien een rijke verdachte zeker 100 keer naar de rechter kan stappen, maar een arme of normale burger niet.

In het geval van Wilsoe heeft het gerecht besloten dat het onderzoeksbelang zwaarder weegt dan zijn persoonlijke belangen. Wilsoe vindt dat het onderzoek veel te lang duurt en had bedongen het onderzoek jegens hem te beëindigen om uitsluitel te krijgen over zijn status als verdachte. Hij zal volgens de rechter moeten bewijzen dat er sprake is van onnodige vertraging door het OM. “Hoe zal ik dat moeten bewijzen? Dat is toch onmogelijk! En ondertussen blijf ik verdachte.” Of het OM hem zal vervolgen, is nog een raadsel. Het OM zwijgt over het onderzoek. Feit is dat Wilsoe al jaren niet door het OM wordt genoemd.

Vraagtekens bij instandhouding noodregeling

RvC Ennia beschuldigt CBCS van tekortkomingen

WILLEMSTAD — De Raad van Commissarissen (RvC) van Ennia plaatst vraagtekens bij de instandhouding van de noodregeling die sinds juli 2018 van kracht is. Faroe Metry en Dave Liqui Lung die door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) zijn aangesteld als commissarissen, schrijven aan de CBCS-directie dat er nagedacht moet worden over scenario’s waarin de noodregeling wordt opgeheven en de onderneming en de aandeelhouder van elkaar worden gescheiden.

Ennia staat onder toezicht van de centrale bank. De RvC heeft vernomen dat er geen sprake is van goed corporate governance binnen het CBCS-bestuur voor wat betreft het Ennia-dossier. Zo voeren de bestuursleden onderling geen overleg over dit dossier. Ook met de RvC van Ennia communiceert het bestuur van de centrale bank niet. “Een dergelijke situatie is volstrekt onacceptabel. Dit terwijl het Ennia-dossier een zeer belangrijke dossier is met enorme mogelijke financiële risico’s voor alle betrokkenen en de eilanden.” Hoewel de RvC feitelijk niet betrokken is bij de herstructurering van de Ennia groep, heeft de RvC vernomen dat de entiteit van de aandeelhouder de 100 miljoen dollar die destijds naar haar is overgemaakt, heeft teruggestort naar de Ennia groep. Ook heeft het nieuwe bestuur

van Ennia beheer over de bankrekeningen van de verzekeraar in de Verenigde Staten.

Het enige openstaande probleem is de waarde van de assets van Ennia Caribe Holding en EC Investments, die dienen als zekerheid voor de betaling van de vorderingen van de werkmatschappijen.

Met name de waarde van het onroerend goed Mullet Bay op St. Maarten is hierbij van belang. De CBCS beroept zich op een recent rapport waarin de waarde op 90 miljoen gulden wordt getaxeerd. De taxateur van Independent Expertise Bureau, die door De Nederlandsche Bank (DNB) is voorgesteld, kwam op een andere waarde uit, namelijk 419 miljoen dollar. De gebouwen bekend als The Towers op Mullet Bay hebben volgens de taxateur daarnaast een waarde van ruim 20 miljoen dollar.

“Indien ervan wordt uitgegaan dat voornoemde getaxeerde waarden correct zouden zijn, dan is de vraag of er sprake zou zijn van een solvabiliteitstekort voor de Ennia groep Towers of Mullet Bay hebben volgens de taxateur daarnaast een waarde van ruim 20 miljoen dollar. “Indien ervan wordt uitgegaan dat voornoemde getaxeerde waarden correct zouden zijn, dan is de vraag of er sprake zou zijn van een solvabiliteitstekort voor de Ennia groep Towers of Mullet Bay hebben volgens de taxateur daarnaast een waarde van ruim 20 miljoen dollar.

Van de procuratiehouders heeft de RvC vernomen dat de status quo kennelijk in stand wordt gehouden om een betere rechtspositie te hebben in de aansprakelijkheidszaak tegen de voormalige bestuurs- en RVC-leden en de aandeelhouder. “De belangen van de ondernemingen van de Ennia groep worden op een dergelijke wijze echter geschaad”, aldus de briefschrijvers.

Mediastilte Feffik

WILLEMSTAD — Het opleidingsinstituut Fundashon pa Edukashon i Formashon di Fishi i Kapasitashon (Feffik) heeft eergisteren een mediastilte ingelast. Dit verklaart voorzitter Eric Bertad, voorzitter van de Raad van Commissarissen (RvC), tegenover de *Amigoe*.

De RvC zat afgelopen week-einde om de tafel met premier Rhuggenaath, die de honneurs waarneemt voor zijn collega van Onderwijs Marilyn Alcalá-Wallé (beiden PAR). Dit in verband met de lopende onderhandelingen over onder andere de afvloeiingskosten van het personeel van Feffik. Volgens Bertad zag het voorstel van de overheid om hiervoor 5 miljoen gulden beschikbaar te stellen, er ‘niet verkeerd uit’. “Maar omdat wij onderling in overleg zijn en het de bedoeling is dat partijen over bepaalde punten nadenken en weer bij elkaar komen, is het onmogelijk de communicatie via de media te laten lopen.”

Frensel Josefina van vakbond Sitek die zich afgelopen week tijdens de persconferentie nog kritisch over de zorgelijke situatie uitliet, verklaart tegenover deze krant dat de vakbonden geen onderdeel vormen van de onderhandelingen tussen Feffik en de overheid. Ook zij worden pas op de hoogte gesteld van de genomen beslissingen, wanneer de onderhandelingen succesvol zijn afgerond. De maandelijkse kosten voor gas, water en licht van het pand waarin Feffik was gevestigd, lopen in de tussentijd door. Het is nog onduidelijk wie daar uiteindelijk verantwoordelijk voor is.

Het gebouw is in gebruik genomen door de overheid, die onlangs nog de opleidingen van Feffik overnam, maar die zou de rekeningen van Aqualetra niet betalen. Josefina acht het niet onmogelijk dat de nutsvoorzieningen op den duur worden afgesloten.

Ontwikkeling landtong bij Caracasbaai gestart

WILLEMSTAD — Bezoekers van de Caracasbaai hebben dit weekeinde de schoonmaakwerkzaamheden kunnen observeren op de landtong van Caracasbaai. De natuur werd op het terrein grenzend aan het Spaanse Water, mondi voor een groot deel ook gevormd met pika-struiken, over een lengte van ongeveer 100 meter voor ontwikkeling flink uitgedund. Deze werkzaamheden zijn ondernomen door erfpachthouder Bay View Development NV voor verdere toeristische ontwikkeling van het terrein. Hiermee is nu sprake van bedrijvigheid langs vrijwel de gehele landtong, tot aan de bergwand en de windsurfschool Windsurfing Curaçao. De overheid was hier al jaren mee bezig.

Ook het terrein van zakenman Amparo dos Santos, grenzend aan de surfschool, is van een groot bord voorzien met daarop een impressie van de ontwikkelingsvoornemens. De uitvoeringsorganisatie Domeinbeheer heeft drie van de vier initiatieven voor ontwikkeling op de ‘landtong’ van de Caracasbaai (vanaf de rotonde

tot aan het bewakershuisje naast de volleybalvelden), waarvoor twee jaar terug opties werden uitgegeven, reeds vorig jaar goedgekeurd. Met een optie dienden de gegadigden op eigen kosten, conform een ‘bouwenvelop’ waarin de Terms of Reference (TOR), bouwkundige en planologische richtlijnen waren vastgelegd, tot uitwerking

van de plannen te komen, uitgewerkt door een architectenbureau. Ze kregen zes maanden de tijd om middels impressies Domeinbeheer aan te tonen wat hun plannen zijn. Om in aanmerking te komen voor toekenning van het terrein waren zij ook verplicht een haalbaarheidsstudie te realiseren en moesten ze aantonen dat zij kapitaalcrachtig genoeg zijn om het project uit te voeren. De volgende gegadigden kregen dan ook terrein op de landtong toegekend: Ingmar Schnitzler (eigenaar windsurfschool), Dos Santos en Berardino ‘Barry’ D’Abreu De Paulo (directeur Bay View Development). Laatstgenoemde ontwikkelaar heeft nu het terrein zodanig van begroeiing ontdaan dat cactussen en indju-bomen gespaard bleven en langs de waterkant de begroeiing grotendeels nog voorhanden is. Dit project zal behalve een hotel, café/restaurant ook units opleveren voor een verscheidenheid aan bedrijven en winkels die in het concept van toeristische ontwikkeling passen. Schnitzler meldde gisteren in een update dat hij vandaag het nieuwe gebouw van de aannemer opgeleverd krijgt. Op het 1100 vierkante meter grote terrein van de windsurfschool, worden drie

Het nieuwe gebouw van de windsurfschool.

verschillende surfvarianten (wind- en kitesurf en board paddling), ofwel drie scholen gehuisvest. In het nieuwe pand komen de drie scholen, materieelopslag en een horecagelegenheid, aldus Schnitzler die voor deze onderneming een lening aanging en investeerders aantrok. Daarmee kon het project van ruim een half miljoen gulden tot stand komen. Domeinbeheer stelde als voorwaarde dat de doorgang van de weg, die nu langs het gebouw en de bergwand loopt, gewaarborgd diende te blijven.

De windsurfschool op de achtergrond met daarvoor het terrein van Amparo Dos Santos

Foto's: John Jairo Herrera

Steenkoraal bedreigd

Caribisch Nederland voorbereid op dodelijke koraalziekte

KRALENDIJK — Instanties die zich toeleggen op het beschermen van de koraalriffen in Caribisch Nederland bereiden zich voor op de komst van een destabiliserende ziekte die het weefsel van steenkoraal aantast en waartegen alleen nog maar experimentele behandelmethoden bestaan.

De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA), het samenwerkingsverband tussen natuurorganisaties van de verschillende Nederlands Caribische eilanden, heeft een beheerplan opgesteld om de capaciteitsopbouw aan te moedigen en zodoende goed voorbereid te zijn op de gestaag uitdijende ziekte.

De zogeheten Stone Coral Tissue Loss Disease (SCTLD) werd voor het eerst waargenomen in de wateren rond Florida en rukt sinds 2014 op langs de noordelijke Caribische eilandboog waar het inmiddels St. Eustatius en St. Maarten heeft bereikt. SCTLD is inmiddels ook doorgedrongen tot Jamaica en de wateren rond het Mexicaanse schiereiland Yucatán. Bij Aruba is een mogelijk geval van de ziekte geconstateerd. De Sababank is tot dusver een uitbraak van SCTLD bespaard gebleven.

Tijdens een congres in de Dominicaanse Republiek presenteerde DCNA-directeur Tazio Bervoets het beleid dat zijn organisatie heeft uitgestippeld om de koraalziekte al in een vroeg stadium te detecteren en aan te pakken. Daarbij ligt het accent op het delen van kennis via bestaande netwerken om zodoende natuurbeschermers en andere belanghebbenden beter in staat te stellen om respons te formuleren.

Sportduikers

In het 24-pagina's tellende SCTLD-beheerplan dat Bervoets onthulde tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de Gulf and Caribbean Fisheries Institute staat een groot aantal praktische tips om de verspreiding van

Foto: Shutterstock

de ziekte tegen te gaan of althans te vertragen. Sportduikers doen er zo verstandig aan om hun uitrusting grondig schoon te maken en elk contact met geïnfecteerd koraal te mijden. Sportduikers wordt ook gevraagd om melding te doen van gevallen van de koraalziekte wanneer zij die tegenkomen. Hoewel zij op besmette riffen kunnen blijven duiken, krijgen sportduikers wel het verzoek om eerst gezonde riffen te bewonderen en vervolgens pas door SCTLD aangetaste riffen te bezoeken om zodoende contaminatie te voorkomen. Uit studies is gebleken dat de ziekte zich vooral verspreidt via contact. Wetenschappers vermoeden dat ziektekiemen ook verspreid worden via het ballastwater van schepen waarbij de gedachten vooral uitgaan naar cruiseschepen. Er is evenwel aanvullend onderzoek nodig om de

exacte oorzaken te achterhalen van de opmerkelijk snelle verspreiding van de ziekte.

6 weken

SCTLD kan in enkele weken een koraaluitstulping doden. In het DCNA-beheerplan documenteren de schrijvers aan de hand van foto's hoe een hersenkoraal in amper zes weken tijd nagenoeg volledig afstierf aan de infectieziekte. SCTLD treft zeker twintig koraalsoorten waaronder vijf als bedreigd aangemerkte soorten. De ziekte is tot dusver alleen waargenomen in steenachtige koralen die tot de langstlevende soorten behoren en ook het langzaamst groeien, zoals hersen-, ster- en pijlerkoralen. De ziekte slaat erg snel om zich heen en kan een rif onherstelbare schade toebrengen. Onderzoekers in Florida ontdekten dat een behandeling met

antibiotica goede resultaten kan opleveren. Deze kuur bevindt zich nog in een proeffase en is wegens afwijkende regelgeving niet in elk land toepasbaar.

SCTLD veroorzaakt verwondingen aan het koraal die vanaf de rand uitdijen om vervolgens het hele koraal te beslaan. Hierdoor raakt het koraalweefsel los waarna alleen een koraalskelet achterblijft dat vaak al na enkele weken door algen overwoekerd is. Vanwege de massale sterfte van zee-egels die zich tussen 1980 en 1982 voordeed, en waarvan de soort nooit is hersteld, kunnen algen zich ongestoord nestelen op afgestorven koraal. Door de implosie van de zee-eegelstand en de verontreiniging van zeewater met van land afkomstige voedingsstoffen hebben algen nagenoeg vrij spel gekregen.

Statia herdenkt 30 jaar rechten van het kind

ORANJESTAD — Ter herdenking van de dertigste verjaardag van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind heeft het Openbaar Lichaam St. Eustatius een folder ontwikkeld voor alle ouders om hen aan te moedigen de rechten van het kind op een positieve manier te zien. De flyer wordt morgen verspreid via de scholen en kinderdagverblijven. Om de aandacht te vestigen op het belang van de Internationale Dag van de Rechten van het Kind zullen verschillende gebouwen in Oranjestad worden gemarkeerd met blauwe lichten om deze dag te vieren.

Dertig jaar na de goedkeuring is het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (CRC) het meest geratificeerde VN-Verdrag en

heeft het een centrale rol gespeeld bij het verbeteren van het leven van kinderen over de hele wereld. Het dertigjarig bestaan is

een unieke gelegenheid om kinderrechten hoog op de internationale agenda te plaatsen. De rechten van het kind zijn gebaseerd op de volgende vier principes: kinderen mogen niet worden gediscrimineerd, kinderen hebben recht op overleven en ontwikkeling, het belang van het kind moet de belangrijkste overweging zijn bij alle beslissingen en acties die het kind raken en kinderen moeten hun mening kunnen uiten, vooral in zaken die hen

aangaan. De Directie Sociale Zaken herinnert ouders op St. Eustatius eraan dat de belangrijkste personen in het leven van een kind hun ouders/verzorgers zijn. Het teken van goed ouder-

schap is niet het gedrag van het kind. Het teken van echt goed ouderschap is het gedrag van de ouder. Wees het voorbeeld dat je wilt dat je kind ziet en waar hij trots op is.

Saba

Brandweer en overheid bespreken ontwikkelingen

THE BOTTOM — Interim-commandant van het Brandweerkorps Caribisch Nederland (BKCN) Albert Gieling en hoofd van de brandweer op Saba Julio Elke hadden vrijdag een ontmoeting met gezaghebber Jonathan Johnson en vertegenwoordigers van het Openbaar Lichaam Saba om een aantal ontwikkelingen te bespreken.

De agenda van de periodieke bijeenkomst was gericht op de ontwikkelingen binnen het BKCN, maar er werden ook andere onderwerpen besproken, waaronder de twee grote branden op Saba dit jaar. Het BKCN werkt aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. Er is een managementplan voor de periode 2020-2023 opgesteld. Voor dit plan is input geleverd door het Bestuurscollege van Saba.

Met het managementplan 2020-2023 zal het BKCN verder werken aan zijn visie, die een moderne, voorbeeldorganisatie moet zijn waarin preventie een grote rol speelt, maar die ook sterk en goed georganiseerd is. Om een robuustere organisatie te creëren, zal de brandweer vier nieuwe brandweerlieden inhuren om het Saba-team te versterken. Het is de bedoeling om ook professionele parttime brandweerlieden te krijgen die kunnen helpen bij

Naast gezaghebber Johnson (m) en commandanten Gieling (l) en Every (2e l), waren ook eilandsecretaris Tim Muller (2e r), hoofd van het Planbureau Bobby Zagers (3e l) en adviseur voor rampenbestrijding Pauline Kauffmann (r) aanwezig op de bijeenkomst op vrijdag.

brand of andere calamiteiten.

Preventiegerichte organisatie

Een primaire kwestie voor zowel het BKCN als het Openbaar Lichaam Saba is het proces om te evolueren van een responsgerichte organisatie naar een preventiegerichte organisatie. Eén van de uitdagingen waarmee Saba wordt geconfronteerd bij brand is de beperkte beschikbaarheid van wateraansluitingen in bepaalde gebieden. Er is een actieplan van kracht om die uitdagingen aan te gaan. Het aspect bewustmaking en

OLB legt begroting voor aan Den Haag

KRALENDIJK — Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) heeft de begroting van volgend jaar voorgelegd aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit moet gebeuren omdat de begroting goedgekeurd moet worden door Den Haag.

De begroting van 2020 is met 49,1 miljoen dollar sluitend. Het overgrote deel van de begroting gaat op aan personeelskosten, het OLB heeft daar 22,8 miljoen voor gereserveerd. In het verleden bleek die uitgavenpost overigens veel lager te liggen dan begroot. Andere grote kostenposten zijn de inkoop van goederen en diensten, waar 10,9 miljoen mee is gemeoid en 10,4 miljoen voor subsidies en bijdragen aan instellingen en overheids-nv's. De inkomsten van het OLB komen vooral uit Den Haag. Bonaire mag 27,7 miljoen dollar tegemoet zien. Dat wordt weggezet onder de post Vrije Uitkering. Het eiland haalt verder 3,9 miljoen op met lokale belastingen. De reserves zullen voorlopig niet worden aangesproken. Het Bestuurscollege laat weten dat het een 'voorzichtig beleid' hanteert rondom het

reservepotje. Pas na de behandeling van de jaarrekening zal gekeken worden of er geld uit de reserves wordt gehaald.

Het BC heeft twee jaar achter elkaar een begrotingsoverschot opgelopen. Iets wat niet per definitie positief is, zo oordeelde het College financieel toezicht (Cft). Die financiële toezichthouder liet zijn ongenoegen duidelijk merken nadat het eiland over 2018 een overschot van ruim 12 miljoen dollar had. Dat overschot is namelijk ontstaan doordat er op meerdere beleidsterreinen te weinig geld is uitgegeven.

De begroting van 2020 is enige tijd geleden behandeld in de Eilandsraad. Het Bestuurscollege vindt echter wel dat de manier waarop er over de begroting wordt gedebatteerd beter kan. "Door voorafgaand aan de mondelinge behandeling de Eilandsraad de gelegenheid te bieden schriftelijke feitelijke vragen in te dienen die ook weer schriftelijk worden beantwoord, kan het begrotingsdebat in de Eilandsraad inhoudelijk winst boeken. Daardoor is het interessanter voor het publiek om het debat te volgen", aldus het BC in een schrijven naar de pers.

Kentekenplaat kan wederom later worden omgeruild

KRALENDIJK — Oude nummerplaten kunnen tot 10 december worden ingeruild voor een nieuwe. Daarmee wordt de uiterste omruildatum wederom uitgesteld. De uiterste omruildatum was 29 november, maar het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) heeft toch een verlenging ingevoerd.

Rondrijden met een oude nummerplaat levert daarvoor ook geen boete op. "Bij de wet is het inderdaad zo geregeld dat op het rondrijden met een ongeldige nummerplaat een fikse boete staat", aldus het Bestuurscollege (BC). "Aan de andere kant wil het BC de burgers meer tijd geven

om oude kentekenplaten te verwisselen. We hebben besloten een overgangsregeling in te stellen omdat een sociaal beleid heel belangrijk voor ons is."

De uiterste omruildatum is inmiddels al meerdere keren uitgesteld.

Feestelijke familiedag voor pleeggezinnen

KRALENDIJK — Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland (JGCN) organiseerde zaterdag een onvergetelijke dag voor pleeggezinnen.

Het thema was 'Liefde voor elkaar', omdat pleegouders door hun bijzondere inzet en toewijding een liefdevol verschil maken in het leven van kinderen die dat hard nodig hebben, aldus JGCN in een

persbericht. Het was een speciale dag vol activiteiten, waarbij entertainment en samen zijn centraal stonden. En natuurlijk ontbraken de cadeautjes voor de kinderen niet om hen in het zonnetje

te zetten. JGCN blikt terug op een geslaagde dag en dankt de pleeggezinnen en vrijwilligers voor hun aanwezigheid. Wie ook interesse heeft in pleegouderschap of op zoek is naar meer informatie kan contact opnemen met JGCN via telefoonnummer 715-7201 of e-mail: info.jgcn@jeugdzorgcn.com.

VS wijzigen standpunt over Joodse kolonies

WASHINGTON/BERLIJN — De Amerikaanse regering ziet geen schending meer van het internationaal recht in Israëlische nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Mike Pompeo maakte dit gisteren bekend. Het is een koerswijziging van het Amerikaanse standpunt dat al in 1978 werd geformuleerd. Destijds stelde het ministerie dat de kolonies die Joodse activisten in de bezette gebieden stichtten 'in strijd zijn met het internationaal recht'. Dit klopt, gezien de regels die in het internationaal recht gelden voor hoe met een veroverd en bezet gebied moet worden omgegaan. De veroveraar mag die niet koloniseren door de eigen bevolking 'er neer te zetten'. Pompeo zei in een toespraak gisteren dat de betiteling van Joodse nederzettingen als illegaal, de pogingen om vrede te bereiken tussen Is-

raëli's en Palestijnen geen goed doet. Voor de Palestijnen is de bezetting en de steeds verder gaande kolonisatie door Israël van bezet grondgebied, inclusief het Arabische Oost-Jeruzalem, het voornaamste obstakel voor een vredesregeling. Israël veroverde de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem in 1967 tijdens de Zesdaagse Oorlog. Er wonen nu meer dan 600.000 Israëlische kolonisten in meer dan tweehonderd nederzettingen. De Palestijnen zien beide gebieden als onderdeel van een toekomstige onafhankelijke staat. Het nederzettingenbeleid van Israël is zeer controversieel. In december 2016 heeft de VN-Veiligheidsraad Israël opgeroepen een einde te maken aan alle ne-

derzettingen in de bezette Palestijnse gebieden, inclusief Oost-Jeruzalem. De Israëlische premier Benjamin Netanyahu heeft het Amerikaanse besluit over de bouw van Israëlische nederzettingen geprezen als een correctie van een 'historisch verkeerde beslissing'. "Dit beleid weerspiegelt de historische waarheid dat het Joodse volk geen buitenlandse kolonisten in Judea en Samaria (Westelijke Jordaanoever) zijn", zei Netanyahu. Israël blijft bereid om vredesonderhandelingen met de Palestijnen te beginnen, maar ze blijven elk argument afwijzen dat de nederzettingen illegaal zijn, aldus Netanyahu. De Palestijnen reageerden furieus. Een woordvoerder van de Palestijnse president Mahmoud Abbas zei dat het Amerikaanse besluit 'volledig in strijd is met het internationaal recht'.

Honderden betogers naar ziekenhuizen Hongkong

Foto:AFP

Demonstranten op de campus probeerden onder meer via de riolering te ontsnappen.

HONGKONG — Ziekenhuizen in Hongkong hebben de handen vol aan de behandeling van betogers die uit de Polytechnische Universiteit (PolyU) komen. De autoriteiten zeggen dat zich daar sinds vanochtend al zo'n 280 demonstranten hebben gemeld.

De afgelopen dagen hadden zich honderden jonge betogers verschanst in de universiteit die is omsingeld door de politie. Die meldt dat gisteren bijna 1500 traangaspatronen en 1391 rubberkogels zijn afgevuurd. De autoriteiten zeggen dat universiteiten die zijn bezet dienst doen als 'wapenfabrieken' waar betogers onder meer brandbommen in elkaar knutselen.

De meeste demonstranten zouden inmiddels zijn vertrokken uit PolyU. Er bevinden zich naar schatting nog zo'n 100 demonstranten in de instelling. De politie meldt dat op en rond de universiteit zo'n 1100 mensen zijn gecontroleerd. Zij zijn opgepakt of hun persoonlijke informatie is genoteerd. Dat laatste gebeurde bij minderjarigen die onder begeleiding van

docenten het gebouw verlieten. Achtergebleven betogers zoeken wanhopig naar een uitweg. "Ik heb het gevoel dat ik in de problemen zit", erkende een 22-jarige man, die op de campus met twee vrienden overlegde. "We proberen een ontsnapingsmogelijkheid te bedenken. Maar iedere keer als we een plek kiezen, zien we dat er veel politie in de buurt is." Demonstranten op de campus probeerden onder meer via de riolering te ontsnappen. Anderen lieten zich gisteren vanaf een voetgangersbrug met touwen

op een weg zakken. Daar haalden mensen op motorfietsen de studenten vervolgens op. De politie zegt dat naderhand 37 van die gevluchte betogers en motorrijders zijn opgepakt.

Ouders van demonstranten maken zich ondertussen grote zorgen. Een vijftigjarige vrouw vertelt dat haar zoon en zijn vriendin zich hebben verschanst op de campus. Zij willen volgens de vrouw wel naar buiten komen, maar zijn bang om vervolgd te worden. Relschoppers riskeren een gevangenisstraf van tien jaar.

Zweden staakt verkrachtingsonderzoek Assange

STOCKHOLM — De Zweedse openbaar aanklager heeft het vooronderzoek naar mogelijke verkrachting door klokkenluider Julian Assange gestaakt.

De oprichter van WikiLeaks werd door twee vrouwen in Zweden beschuldigd van seksueel wangedrag, aanranding en verkrachting op twee momenten in 2010. Volgens de Zweedse aanklager is er niet genoeg

bewijs. Ook aanvullend verhoor van Assange zal daar weinig verandering in brengen. De Australiër Assange (48) zit momenteel vast in Groot-Brittannië in afwachting van zijn zaak tegen uitlevering aan de Verenigde

Staten. Amerika beschuldigt Assange en WikiLeaks ervan geheime van het Amerikaanse ministerie van Defensie te hebben gestolen en verspreid. Assange had zich eerder zeven jaar schuilgehouden in de Ecuadoraanse ambassade in Londen om te voorkomen dat hij naar Zweden zou worden gestuurd.

Zuid-Korea en VS steggelen over kosten troepen

SEOUL — De Verenigde Staten hebben het overleg met Zuid-Korea opgeschort over de verdeling van de kosten van de stationering van Amerikaanse troepen in dat land. Amerikaanse onderhandelaars verlieten het overleg in Seoul eerder dan gepland, volgens onderhandelaar James DeHart, om de Zuid-Koreanen tijd te geven hun standpunt te heroverwegen.

De Verenigde Staten hebben bijna 30.000 manschappen gelegerd in Zuid-Korea. Ze willen dat hun Aziatische bondgenoot daar meer voor gaat betalen. Zuid-Koreaanse parlementariërs hebben gezegd dat de VS aansturen op een bijdrage van 5 miljard dollar per jaar, ruim vijf keer meer dan Seoul nu betaalt voor de aanwezigheid van de Amerikaanse troepen. De Amerikaanse onderhandelaars zouden het overleg vandaag na ongeveer anderhalf uur hebben beëindigd. Onderhandelaar DeHart klaagde dat het aan-

Foto:AFP

Onderhandelaar James DeHart

bod van de Zuid-Koreanen tekortschoot. Hij stelde dat de VS een 'eerlijk en billijk' verdeling van de kosten willen. De geëiste verhoging van de bijdrage ligt gevoelig in Zuid-Korea. Het is de vraag of president Moon Jae-in

bereid is grote concessies te doen in het jaar voor de parlementsverkiezingen. De Amerikaanse minister Mark Esper (Defensie) weigerde vandaag te zeggen of de VS overwegen om troepen terug te halen als het niet lukt een deal te sluiten.

Hij herhaalde tijdens een bezoek aan de Filipijnen dat Zuid-Korea een 'rijk land' is dat best meer kan betalen voor de aanwezigheid van de Amerikaanse strijdkrachten die helpen bij de bescherming van het land tegen Noord-Korea.

Arts: Trump had geen pijn op de borst

WASHINGTON — De arts van Donald Trump weerspreekt berichten dat de Amerikaanse president recentelijk last had van pijn op de borst, nadat hij een onaangekondigde medische keuring had ondergaan.

De 73-jarige Trump had zaterdag een gezondheidscontrole van meer dan een uur ondergaan in het Walter Reed National Militair Ziekenhuis, meldde zijn arts Sean Conley in de verklaring

van het Witte Huis. "Ondanks de speculaties heeft de president geen last van pijn op de borst. Hij is ook niet voor urgente of acute zaken behandeld. In het bijzonder heeft hij geen gespecialiseerde hartonderzoeken of neurologische onderzoeken ondergaan." Het laatste medische onderzoek van Trump was afgelopen februari. Volgens het Witte Huis benutte de president nu een vrij wekeinde voor zijn medische keuring, omdat 2020 erg druk wordt.

China wijst maskeroordeel Hongkong af

PEKING — China wijst een oordeel van het hoggerrechtshof van Hongkong over het dragen van maskers door demonstranten van de hand.

Het hof oordeelde dat een verbod op het dragen van gezichtsbedekking tegen de grondwet was, maar Peking vindt dat alleen China daar over kan oordelen. In een verklaring zegt China dat de gerechtelijke tak

van de speciale regionale administratie van Hongkong zijn hand met het oordeel heeft overspeeld. Alleen de wetgevende Chinese macht kan oordelen of een wet wel of niet in strijd is met de grondwet van Hongkong. De verklaring zal de woede onder de actievoerders voeden die al wekenlang op soms gewelddadige wijze demonstreren tegen de toenemende invloed van China op de stadstaat.

Trump: Leuk om te getuigen in neponderzoek

WASHINGTON — Het lijkt president Donald Trump best een leuk idee om zelf te getuigen in het onderzoek dat het Huis van Afgevaardigden naar zijn afzetting doet.

Het is volgens hem een neponderzoek en een heksenjacht, maar Trump overweegt het naar zijn zeggen serieus, omdat hij er dan misschien aan kan bijdragen dat het Congres zich weer met echte zaken gaat bezighouden. Hij zei dit tegen de omroep ABC. "Ik denk het ook wel schriftelijk te kunnen doen, ofschoon ik helemaal niks verkeerd heb gedaan en ik liever geen geloofwaardigheid bied aan die zinloze fopvertoning." De Democraten in het Huis van Afgevaardigden doen een onderzoek naar de mogelijkheid van het instellen van een afzettingsprocedure tegen Trump. De voorzitter van het Huis, Nancy Pelosi, heeft gezegd dat de president alle gele-

genheid krijgt zijn kant van de zaak voor te leggen. Aanleiding voor dit onderzoek is de stelling dat Trump zijn macht heeft misbruikt. De onderzoekscommissie houdt nu openbare hoorzittingen over de vraag of Trump ver buiten zijn boekje is gegaan, toen hij in juli in een telefoongesprek met zijn Oekraïense ambtgenoot Volodimir Zelenski om onderzoek vroeg naar de activiteiten van de Democratische voorman Joe Biden en diens zoon Hunter in de jaren 2014-2016. Biden was vicepresident van de VS en een invloedrijke figuur bij de val van de gekozen Oekraïense president Viktor Janoekovitsj begin 2014. Kort nadat de nieuwe machthebbers zich in Kiev hadden geïnstalleerd, kreeg

Hunter Biden er een duur betaalde topfunctie bij een gasconcern. Hij had daar geen verstand van, maar behield de functie tot in dit jaar. Zijn vader hoopt als Democratisch kandidaat de voornaamste rivaal van Trump te zijn in de presidentsverkiezingen van volgend jaar. Democraten onderzoeken allerlei incidenten, ten einde een procedure tot afzetting, de impeachment, te kunnen beginnen en de president 'te laten berechten' door de Senaat. CNN berichtte gisteren dat bijvoorbeeld gekken wordt of Trump heeft gelogen in een schriftelijke verklaring voor onderzoekers van 'Russiagate', de vermeende samenzwering van het kamp van Trump met Russen om de Democratische rivaal van destijds, Hillary Clinton, zwart te maken.

‘Geen hogere belangen in zaak-Poch’

ROTTERDAM — Voormalig minister van Justitie Ernst Hirsch Ballin zegt dat er bij de Nederlandse autoriteiten geen hogere belangen hebben gespeeld in de manier waarop zij zijn omgesprongen met de zaak-Julio Poch.

Dat Nederland bereid was mee te werken aan het strafproces in Argentinië tegen Poch had louter te maken met het soort zware misdrijven waarvan de piloot werd verdacht. Dat stelde Hirsch Ballin vandaag tijdens een getuigenverhoor bij de rechter-commissaris in Rotterdam. De uiteindelijk vrijgesproken Poch bereidt aan de hand van een reeks getuigenverhoren een schadeclaim tegen de Nederlandse staat voor. Hij denkt dat Nederland in 2009 aan zijn uitlevering (via Spanje) aan Argentinië heeft meegeewerkt om de in 2017 overleden Jorge Zorreguieta, de vader van koningin Máxi-

ma, uit de wind te houden. Oud-Transavia-piloot Poch is in Buenos Aires berecht omdat hij ervan wordt verdacht dat hij heeft meegeewerkt aan zogeheten dodenvluchten, waarbij mensen boven zee levend uit het vliegtuig werden gegooid. Dit gebeurde tijdens het militaire bewind van dictator Jorge Videla. Zorreguieta was staatssecretaris en minister onder Videla. De onderzoeksrechter heeft gisteren en vandaag drie getuigen gehoord: naast Hirsch Ballin ook oud-Transavia-directeur Michiel Meijer en hoofdofficier van justitie Guus Schram. Meijer heeft verklaard, zoals hij al eerder deed in de

Argentijnse strafzaak, dat Schram hem heeft gezegd dat er in de zaak-Poch 'hogere belangen' speelden, die bepalend zouden zijn geweest voor wat de Nederlandse justitie deed dan wel naliet in de aanloop naar de arrestatie van Poch. Schram heeft vandaag onder de tegengesproken dat hij die uitletelingen heeft gedaan. "Ik heb die woorden niet gebezigd."

Hirsch Ballin zei dat hij aanvankelijk twijfels heeft gehad over de Nederlandse justitiële gang van zaken rond Poch, maar dat hij zich heeft laten overtuigen door de argumenten van het Openbaar Ministerie, die hij 'valide en doorslaggevend' vond. Er volgen nog twee getuigenverhoren in de procedure. Het is nog onbekend wanneer deze plaatsvinden.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Alôe	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Het weer

WOENSDAG			
20 NOVEMBER 2019			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 13 en 20 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	37°	13 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:40	18:11	10 v/d 10	

WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het oost-noordoost tussen 11 en 20 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	30°	11 km/u	55%
Maansopgang	Maansondergang		
12:53	13:44		

Aankomsttijden

Cruiseschepen
Dinsdag 19 Nov. '19
Freedom Of The Seas 07.30 – 21.00 Marella Discovery 2 08.00 – 23.00 M.S. Hampshire **** _ ****
Woensdag 20 Nov. '19
Monarch 06.30 – 15.30 Mein Schiff 2 07.30 – 19.00 Freewinds 06.00 – **** M.S. Hampshire **** _ ****
Donderdag 21 Nov. '19
Carnival Horizon 07.30 – 16.00 Celebrity Edge 08.00 – 17.00

Dienstdoende huisartsen Dinsdag 19 November 2019
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Veringa
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Nicolas 584-5712
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 587-9011

**HO, HO, HO...
HET SEIZOEN OM
BLIJ TE ZIJN!**

KLEUR WEDSTRIJD

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op **16 DECEMBER 2019**

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen om lekker verder te kunnen kleuren.
Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden hoe groter de kans om te winnen.
Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of laat hem of haar nu abonneren om elke dag de kleurplaatjes te zien.

BVN			
17:10	Het Sinterklaasjournaal	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
17:20	EenVandaag	08:05	TV Show
17:45	Dagelijkse Kost	08:55	Zembla
18:00	VRT Journaal	09:30	Nieuwsuur
18:45	De Wereld Draait Door	10:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
19:35	NOS Journaal	10:25	Opsporing Verzocht Internationaal
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	10:30	Pauw
20:05	TV Show	11:25	MAX Minicollege
20:55	Zembla	11:40	Iedereen Beroemd
21:30	Nieuwsuur	12:00	VRT Journaal
22:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	12:35	De Afspraak
22:25	Opsporing Verzocht Internationaal	13:20	Lauren! Ik wil een kind
22:30	Pauw	14:00	Nu te Zien!
23:25	MAX Minicollege	14:05	NOS Journaal
23:40	Iedereen Beroemd	14:20	BinnensteBuiten
		14:45	Tijd voor MAX
woensdag 20 november		15:25	Sesamstraat
00:00	VRT Journaal	15:45	Het Klokhuis
00:35	De Afspraak	16:00	NOS Jeugdjournaal
01:20	Ellie in de Handel	16:05	Freeks wilde wereld
01:55	BinnensteBuiten	16:15	Blokken
02:25	Nu te Zien!	16:45	Thuis
02:30	NOS Journaal	17:10	Het Sinterklaasjournaal
02:45	Tijd voor MAX	17:20	EenVandaag
03:25	Sesamstraat	17:45	Dagelijkse Kost
03:40	Het Klokhuis	18:00	VRT Journaal
04:00	NOS Jeugdjournaal	18:45	De Wereld Draait Door
04:05	Freeks wilde wereld	19:35	NOS Journaal
04:15	Blokken	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
04:45	Thuis	20:05	De Reünie
05:10	Het Sinterklaasjournaal	20:55	Animalitis
05:20	EenVandaag	21:45	Nieuwsuur
05:45	Dagelijkse Kost	22:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
06:00	VRT Journaal		
06:45	De Wereld Draait Door	22:35	Pauw
07:35	NOS Journaal	23:30	De Kennis van Nu

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Bilderdijkstraat 16 Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
Advertentie verkoop Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Voor het eerst maken volgend jaar ook Nederlandse video on demand-producties kans op een Gouden Televizier-Ring. Volgens de organisator van de felbegeerde prijs voor het beste tv-programma van het jaar zijn Netflix, Videoland, NPO Start en Kijk niet meer weg te denken uit het leven van veel kijkers. Nu ook steeds meer Nederlandse titels op dit soort zogenoemde VOD-diensten verschijnen, wordt de verkiezing aangepast. Het moet wel gaan om programma's en series die in

Aangezien het bij VOD-producties niet mogelijk is te selecteren op kijkcijfers, zoals bij tv-programma's gebeurt, zorgt de redactie van Televizier voor de preselectie. Daarbij wordt gekeken naar kwaliteit en populariteit.

Cabaretier Youp van 't Hek werd onlangs onwel 'door een klein medisch dingetje dat even niet goed ging. Dat zei hij zondag tegen *Shownieuws*. Ruim twee weken geleden werd een voorstelling in het Oude Luxor Theater in Rotterdam afgelast, nadat hij op het podium onwel was geworden. Wat het precies is geweest wil hij niet zeggen. "Bij anderen gebeurt zo iets gewoon in de achtertuin", zegt hij. "Het is schrikken

als je voor een volle zaal staat en je voelt opeens de energie uit je lijf wegploen. Maar nu gaat het weer goed.”

Het is niet de eerste keer dat de cabaretier onwel is geworden tijdens een voorstelling. Eind december 2015 onderging Van 't Hek een zware hartoperatie nadat hij een aantal keren niet goed was geworden op het podium. In de loop van 2016 hervatte hij zijn optredens.

Foto: Wikipedia/Vera de Kok

Foto: AFP

Prins Andrew zit nog meer in de nesten. De zoon van koningin Elizabeth, die al onder vuur ligt vanwege zijn interview over zijn vriendschap met de van seksueel misbruik beschuldigde Jeffrey Epstein, wordt nu ook beschuldigd van racisme. Een oud-werknemer van voormalig premier David Cameron beweert in de *Evening Standard* dat Andrew het N-woord heeft gebruikt. Het Britse hof ontken de beschuldigingen.

Volgens Rohan Silva zou de hertog van York de racistische term in 2012 hebben laten vallen tijdens een vergadering op Buckingham

Palace. Ook zou hij tegen Silva, die van Sri Lankaanse afkomst is, hebben gezegd dat hij het nooit ver zou schoppen als hij 'een witte man zou blijven spelen'.

Silva besloot na de uitzending van het interview van zaterdag zijn verhaal te doen. "Nog een lange tijd erna nam ik mezelf kwalijk dat ik de prins niet heb geconfronteerd met zijn woordkeuze en daar heb ik nu nog steeds spijt van. Hij werd overduidelijk niet gecorrigeerd door de mensen om zich heen waardoor zulk kwetsend taalgebruik gewoon wordt getolereerd."

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

**Een jubileum, diploma of
benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op
de Mensen-pagina**

**Stuur uw informatie (kort en bondig,
liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"**

A woman with dark, wavy hair, wearing a bright yellow long-sleeved top and a dark skirt, stands in front of a large, weathered stone statue of a medieval scholar. The statue is dressed in a long, flowing robe and a cap, holding a large open book. The woman is smiling and holding a blue book with a white cover that features a small image of a person. The background is a textured wall made of small, square tiles. The text 'Marie-Louise Greijmans afgestudeerd' is written in a stylized, white font with a black outline in the upper right corner of the image.

Marie-Louise is oud-leerlinge van het Radulphus College en de Dr. Albert Schweitzer basisschool. Het komende jaar zal zij zich richten op het afronden van haar studie Civil Engineering aan de Technische Universiteit Delft. Haar trotse ouders Gracia en Henry Greijmans wensen haar daarbij heel veel succes.

Wetenschappers van het Radboudumc in Nijmegen zeggen meerdere DNA-varianten te hebben ontdekt die een verhoogd risico geven op de ziekte MS. De ontdekkingen bieden extra houvast voor gericht onderzoek naar de bestrijding van de ziekte. De belangrijkste vondst betreft een variant in het zogenoemde MBP-gen, dat het belangrijkste eiwit aanmaakt voor het myeline omhulsel om de zenuwen. Door een auto-immuunreactie van het lichaam, waarbij antistoffen worden gevormd, wordt die bescherm laag bij MS-patiënten beschadigd. Zenuwen komen hierdoor bloot te liggen en geven minder of zelfs geen signalen van en naar de hersenen door, waardoor verlammingen- en uitvalsverschijnselen optreden.

Door alle nieuwe ontdekkingen samen lijken er nu meer mogelijkheden te zijn om uit te vinden hoe deze bescherm laag beter kan worden gehandhaafd. De wetenschappers willen zo spoedig moge-

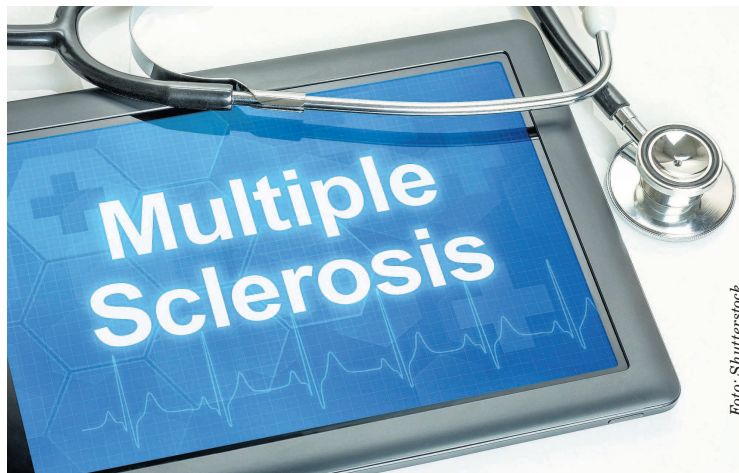

Foto: Shutterstock

lijk met huidcellen van MS-patiënten stam- en zenuwcel-
len kweken voor onderzoek
naar een nieuwe remedie. Er
zijn wel medicijnen die wer-
ken tegen de auto-immuun-
reactie, maar die werken niet
bij iedereen. En als het wel
werkt, neemt het effect vaak
geleidelijk af.

Aan het onderzoek werkten
mensen met MS en hun ge-
zonde familieleden mee. De
ontdekkingen werden gedaan
door analyses van hun DNA-
profielen. Volgens Geert Poel-

mans, onderzoeker van de afdeling Humane Genetica van het Radboudumc is er twee jaar en 750.000 euro nodig voor het nieuwe onderzoek.

Een vijftienjarige jongen stapte afgelopen week met een tas met cocaïne zijn school binnen in Holyoke in de Amerikaanse staat Massachusetts. De jongen liet de drugs aan een leraar zien en zei dat hij zich als Spider-Man zou voelen als hij de cocaïne in zijn mond zou stoppen. De leraar schakelde direct de politie in. Die brachten de jongen voor onderzoek naar het

ziekenhuis, ook al vermoedde de politie dat het kind de cocaïne niet had ingeslikt, meldde de zender *NBC*. De uitslag van dat onderzoek is niet bekendgemaakt.

De vader van de jongen is thuis aangehouden. In zijn huis lagen tassens met cocaïne en heroïne. Hij was al in beeld bij de politie wegens drugscriminaliteit en is meegenomen naar de gevangenis.

Foto: Shutterstock

In het kader van de viering van 75 jaar vrijheid heeft het Theater aan het Vrijthof in Maastricht vanaf komende maand aandacht voor een stuk 'vergeten geschiedenis': 900.000 Afro-Amerikaanse soldaten deden mee aan de bevrijding van Europa. "Maar de verhalen over hen verdwenen al snel uit het collectieve geheugen", zo stelt het theater.

De tentoonstelling 'Zwarte Bevrijders: Afro-Amerikaanse soldaten in Nederland' moet er aan bijdragen dat deze soldaten weer zichtbaar worden. "Vanwege het geringe aantal historische documenten is het

van groot belang de overgeleverde verhalen over hen te bewaren", aldus het theater.

De expo toont historische documenten en objecten uit de Tweede Wereldoorlog en zes wandkleden van illustrator Brian Elstak en auteur Marga Altena. Die verbeelden hoofdstukken uit het boek 'Franklin'. Dat op originele bronnen gebaseerde boek gaat over de romance tussen een zwarte Amerikaanse soldaat en een wit Nederlands meisje, en de zoektocht van hun kleindochter naar haar identiteit als vrouw van kleur en haar familiegeschiedenis.

A photograph of a small potted plant with pink and yellow flowers sitting on a dark surface, casting a shadow. In the background, a large white cross is visible on a hillside.

Foto: Shutterstock

Een in 1953 op Terschelling aangespoeld lichaam is nu een DNA-match alsnog geïdentificeerd. Dat heeft de politie maandag bekendgemaakt.

Het gaat om de in 1924 geboren Andries Penning, kapitein van de kustvaarder Westland. Zijn schip was op weg van Duitsland naar Engeland en verging met zeven opvarenden in de nacht van de watersnoodramp van 1953 op de

Noordzee. Drie maanden later spoelde een lichaam aan op Terschelling, dat daarna op het eiland in graf 0-2 als onbekend persoon is begraven. Een paar maanden geleden meldde de 69-jarige zoon, na een bezoek aan het wrakkenmuseum op Terschelling, zich bij de politie om DNA af staan. In september kreeg hij te horen dat zijn vader de man was die begraven lag in het graf.

I BET YOU CAN'T
 STOP BARKING
 FOR ONE DAY!
 I'LL TAKE
 THAT BET!

BASP?
 A STRANGE
 NOISE!

BARK BARK BARK

HA! I TOLD
 YOU SO!
 WE'RE
 STARTLING
 NOW!

www.dailycartoonists.com © 2008 Dave Coverly

MY DOCTOR TOLD ME TO CUT OUT ALL THE FAT BETWEEN-MEAL SNACKS

SO, WHAT IS THAT?

"MUNCH," ONE OF THE NEW MEALS I ADDED

GORD TAINOBT WALKER

11-19

©1997 by King Features Syndicate, Inc. All rights reserved.

MOM! HAMMIE CALLED ME A NAME!

TATTLING WILL COST YOU ONE ATTITUDE TICKET.

BUT THAT'S...

...PERFECTLY REASONABLE.

AND WHINING COUNTS, TOO.

© 1999 by Dave Coverly. All rights reserved. This is a private cartoon. No part of this cartoon may be reproduced without written permission from the author.

Sport

Oranje sluit af tegen Estland

ZEIST — Het Nederlands elftal sluit de EK-kwalificatie vanaf 15.45 uur af met een thuiswedstrijd tegen Estland in de Johan Cruijff ArenA. Oranje is al geplaatst voor de Europese eindronde na het gelijkspel van zaterdag tegen Noord-Ierland (0-0). Bondscoach Ronald Koeman en zijn spelers kunnen nog wel als eerste in de poule eindigen. Dat lukt alleen als Duitsland niet van Noord-Ierland wint. Koeman mist in de uitverkochte Johan Cruijff ArenA zijn aanvoerder Virgil van Dijk (persoonlijke omstandigheden), Ryan Babel (geblesseerd) en Marten de Roon (geschorst). Stefan de Vrij is onvoldoende fit voor een basisplaats. Memphis Depay is weer fit, maar de bondscoach wilde nog niet verklappen of hij zijn topscorer ook opstelt. Georginio Wijnaldum is hersteld van een griepje en vervangt Van Dijk als aanvoerder. Koeman benut het duel met Estland om enkele spelers aan het werk te zien die onder hem nog maar weinig speeltijd hebben gekregen. Wellicht krijgen verdedigers als Nathan Aké en Patrick van Aanholt speeltijd. Calvin Stengs en Myron Boadu mogen misschien debuteren voor Oranje.

Zwitserland en Denemarken bereiken EK

GIBRALTAR — Zwitserland en Denemarken hebben zich bij de deelnemers voor het komende Europees kampioenschap voetbal gevoegd. De Zwitsers wonnen met 1-6 bij Gibraltar en eindigden daardoor als eerste in groep D. Denemarken speelde in een beslissend duel om de tweede plaats gelijk bij Ierland (1-1) en stelde daarmee ook een EK-ticket veilig. Cédric Itten bracht Zwitserland in de 10e minuut op voorsprong. Ruben Vargas, Christian Fassnacht, Loris Benito, opnieuw Itten en Granit Xhaka waren na rust ook trefzeker. Reece Styche redde de eer voor Gibraltar. Oud-Ajaciëden Lasse Schöne en Christian Eriksen hadden een basisplaats bij Denemarken. Kasper Dolberg verving in Belfast na een halfuur spelen de geblesseerde Andreas Cornelius. Middenvelder Martin Braithwaite maakte in de 73e minuut het doelpunt voor Denemarken. Matt Doherty maakte in de 85e minuut gelijk, maar het winnende doelpunt bleef uit voor de Ieren.

Spanje ruim langs Roemenië

MADRID — Spanje heeft de kwalificatiereeks voor het Europees kampioenschap voetbal op een overtuigende manier afgesloten. Roemenië werd in Madrid met liefst 5-0 verslagen. Spanje, dat al zeker was van de groepswinst en deelname aan het EK, maakte vier doelpunten in de eerste helft. Gerard scoorde twee keer en Fabián Ruiz één keer. Verder passeerde Adrian Rus zijn eigen doelman. In de blessuretijd van de tweede helft werd het 5-0 door invalier Mikel Oyarzabal. Zweden had in dezelfde poule ook al een EK-ticket op zak. De Scandinaviërs wonnen hun laatste groepswedstrijd met 3-0 van de Faeröer. Sebastian Andersson zorgde voor het openingsdoelpunt. Mattias Svanberg en John Guidetti bouwden na rust de voorsprong uit. Noorwegen won van Malta (1-2) en eindigde als derde in de groep, voor Roemenië.

PALERMO — Italië heeft alle wedstrijden in de kwalificatie voor het Europees kampioenschap van volgend jaar gewonnen. Het elftal van bondscoach Roberto Mancini bleef gisteren ook in het slotduel met Armenië foutloos. Het werd maar liefst 9-1.

Italië wint ook laatste duel, met maar liefst 9-1

Italië is het zevende Europese land dat een EK- of WK-kwalificatiecampagne afsluit zonder puntenverlies. Frankrijk (twee keer), Duitsland (twee keer), Spanje (twee keer), Tsjechië, Engeland en Nederland gingen de Italianen voor. België kan zich vandaag bij winst op Cyprus ook in dat rijtje scharen. **Ciro Immobile** en **Nicolo Zaniolo** maakten al vroeg in de eerste helft de eerste twee doelpunten voor Italië. Na een halfuur zorgde **Nicolo Barella** voor de 3-0, kort daarop gevolgd door de tweede treffer van **Immobile**. In de tweede helft scoorde ook **Zaniolo** voor de twee-

Foto: AFP

Italië heeft een indrukwekkende EK-kwalificatiecampagne afgesloten met een monsterzege.

De keer. Het zesde doelpunt kwam op naam van **Alessio Romagnoli**. **Jorginho** (strafschop), debutant **Riccardo Orsolini** en **Federico Chiesa** voerden de score daarna verder op. **Edgar Babayan** maakte het doelpunt voor Armenië.

John van 't Schip behaalde met Griekenland de derde zege op rij. In Athene zag de Nederlandse trainer zijn elftal met 2-1 winnen van Finland, dat zich vrijdag voor het eerst in de geschiedenis voor het EK plaatste. Griekenland was al uitgescha-

keld. Finland leidde bij rust nog dankzij **Teemu Pukki**. Griekenland sloeg na rust toe via **Petros Mantalos** en **Konstantinos Galanopoulos**. Bosnië en Herzegovina versloeg **Liechtenstein** (0-3) en eindigde achter Griekenland als vierde in de poule.

‘Aanpak seksueel wangedrag in sport werkt’

ARNHEM — Slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag in de sport weten het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) te vinden. Dat zei **Gerard Dielessen**, algemeen directeur van **NOC*NSF**, gisteren tijdens de algemene ledenvergadering van de sportkoepel.

De oprichting van het CVSN was een van de aanbevelingen van de commissie-De Vries, die onderzoek deed naar seksueel misbruik in de sport. Het heeft zelfs geleid tot uitbreiding van het team omdat er per maand veertig nieuwe dossiers bijkomen. “In 70 procent van deze zaken gaat het om grensoverschrijdend gedrag, het merendeel seksueel van aard”, vertelde Dielessen. “De proactieve werkwijze van het CVSN heeft ervoor gezorgd dat in 2019 68 signalen op gebied van seksuele intimidatie en misbruik in de sport zijn doorgezet aan het Instituut voor Sportrechtspraak (ISR) of politie en Openbaar Ministerie voor nader onderzoek.” Het ISR kreeg dit jaar al met 52 zaken te maken, waar dat er in het verleden vijf per jaar waren. Dielessen: “Hoe pijnlijk deze zaken ook zijn voor de slachtoffers en andere betrokkenen, het is positief dat meer mensen hierover durven praten en geholpen kunnen worden.”

Vanaf juni werkt het centrum met een zogenoemd Reglement Case Management Systeem Sport, dat een breder beeld moet geven van misstanden. De meerderheid van de sportbonden heeft al geoefend met het systeem en het is de verwachting dat in januari 2020 elke sportbond deze training heeft ondergaan. “Dit houdt in dat we dan over het jaar 2020 voor het eerst echt een gedetailleerde en zo compleet mogelijke rapportage kunnen publiceren over de meldingen van seksuele intimidatie en misbruik in de sport”, aldus Dielessen.

NOC*NSF steunt KNVB in strijd tegen racisme

ARNHEM — Anneke van Zanen-Nieberg opende haar maidenspeech als voorzitter van **NOC*NSF** met het uitspreken van haar afschuw over wat er zondag bij het duel tussen **FC Den Bosch** en **Excelsior** is gebeurd.

Aanvaller **Ahmad Mendes Moreira** van de Rotterdamers werd door een deel van de aanhang van de

Bossche club racistisch bejegend waarna de wedstrijd enige tijd werd stilgelegd. “We steunen de KNVB daar waar nodig bij het onderzoek om deze mensen bij de lurven te pakken”, zei de nieuwe voorzitter van de sportkoepel. “Het was een bijzonder weekeinde met mooie sportieve prestaties. Boksster **Nouchka Fontijn** won haar eerste partij na het WK, de

voetballers plaatsten zich voor het EK en er was de overwinning van **Max Verstappen**”, begon Van Zanen. “En opeens is er een voetbalwedstrijd in Den Bosch waar dit gebeurt. Wij keuren het ten zeerste af. Dit kan echt niet. Met zijn allen moeten we hier volledig tegen zijn. En dit gebeurt ook op velden waar geen camera's staan. Laten we dat niet vergeten.”

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

AMIGOE
Meer dan alleen een krant!

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. • Bilderdijkstraat 16-2
Teli: 5824333 • Fax: 5822368 • website: www.amigoe.com

Voor tijdelijke versterking van onze verkoopafdeling is de Amigoe (Aruba) op zoek naar een:

**Advertentieverkoper (m/v)
Freelance**

Wat vragen wij van jou?
Jij:

- bent sociaal, spontaan en hebt goede communicatieve vaardigheden en een verzorgd uiterlijk;
- bent minimaal beschikbaar en vindt het niet erg om in de avonden en/of weekenden te werken;
- kunt goed zelfstandig werken, bent nauwkeurig en flexibel;
- bent servicegericht, enthousiast en altijd in voor een praatje met klanten;
- hebt een goede beheersing van de Nederlandse, Engelse en Papiamentse taal.
- Hebt goede contacten binnen de lokale commerciële sector
- beschikt over eigen vervoer.

Wat bieden wij?

Aantrekkelijke commissie, auto en telefoon vergoeding.
Loon is afhankelijk eigen verkoop en interesse!

Graag ontvangen wij je reactie vóór 30 november 2019. Je kunt je c.v. met motivatiebrief sturen naar gwilliams@amigoe.com of achterlaten bij ons kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 – lokaal 2, tegenover Colegio Arubano.

WIN

Amazing Prizes!

#AMIGOEBCREATIVE

ALL INCL. TRIP TO CURACAO

FREE SUBSCRIPTIONS

2

ASUS TABLET

1

WEEKEND STAY FOR TWO

3

Like Amigoe Aruba on Facebook

Take a selfie with an Amigoe or AoS

LIKE THE PAGE INSTANTLY?

scan the code!

1 LIKE = 1 VOTE

TAG AMIGOE AND SHARE!

WINNERS WILL BE ANNOUNCED DECEMBER 18, 2019

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Aruba AIRLINE

RENAISSANCE CURAÇAO RESORT & CASINO

CARNIVAL CASINO

The Mill

SETAR Creating Connections

AMIGOE Meer dan alleen een krant!